

DARBININKAS

Vol. LXVII, Nr. 9
Kovo - March 5, 1982

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

30 centų

Savaitės
įvykiai

MILICIJA, ČEKISTAI SAUGOJO VISUS KELIUS Į ŠILUVĄ

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos Nr. 49

(Tąsa iš praeito numerio)

Taip "epidemijos" žiedu apsupo Šiluvą iš visų pusių. Įvedė karantiną ir uždarė bet kokį judėjimą.

Čekistų mašinos saugo kunigus

Nuo rugpjūčio 20 vakaro čekistų automašinos pradėjo saugoti veikliuosius ir labiausiai pavojingus kunigus: Sigitą Tamkevičių, Alfonsą Svarinską, Joną Kaunecką. Lydėjo juos dieną ir naktį, kur tik ėjo ar važiuojo, iki rugpjūčio 23 vakaro.

Galimas daiktas, kad šie kunigai buvo specialiai izoliuoti, kad nesutiktų su vokiečių vyskupais, kurie tuo metu viešėjo Lietuvoje.

Išpėjami visi aktyvistai

Į Vilniaus prokuratūrą išpėjimui buvo pakviesti Nijolė Sadūnaitė, Vytautas Bogušis, Elena Šliauskaitė; Kauno prokuratūra pakvietė Volskį, Juliją Kuodytę, Saulių Kelpšą, Aldoną Raižytę, Angelę Ramanauskaitę; Klaipėdos — Teklę Steponavičiūtę, Igną Petrauską, Ireną Česnauskienę; Vilkaviškio — Birutę Briliūtę, Beną Mališkaitę; Šiaulių prokuratūra iškėlė kvietimus Jonui Tamuliui, Stasei Tamulienei, Jadvygai Petkevičienei, Elžbietai Klimavičienei, Jonui Petkevičiui, Juozui Šileikiui; Raseinių prokuratūra kvietė Moniką Gavėnaitę.

Jie visi buvo kviečiami rugpjūčio 20. Prokuratūroje kiekvienam atėjusiam (dauguma neatėjo) pareiškėdavu, kad turimais duomenimis jis esąs vienas iš religinių — politinių eisenų organizatorių, kad tokios eisenos pažeidžiančios viešąją tvarką, kad daroma didelė žala visuomenei ir panašiai...

Po tokios įžangos surašomas oficialus išpėjimas: "Už grupinių veiksmų, prisidengiant religijai, organizavimą, bus traukiama baudžiamojon atsakomybėn". Buvo reikalaujama po tokiomis išpėjimais pasirašyti, bet visi iškvieštieji atsakė.

Šiaulių prokuratūroje pareigūnas teisinosi, kad visa ta "profilaktika" nesanti vietinės valdžios išmislas. Raštinško išpėjimo pavyzdys yra gautas iš Maskvos ir pagal jį esą apiforminami visi, valdžios turimais duomenimis, religinių eisenų organizatoriai.

Autobusai į Tytuvėnus nevažiuoja

Visokiais būdais saugojo kelius, kad žmonės bet kokiomis priemonėmis nevažiuotų į Tytuvėnus.

Kelmės autobusų stotyje rugpjūčio 20 buvo iškabinatas toks skelbimas:

"Š. m. rugpjūčio 21-22 autobusai į Tytuvėnus nevažiuos. Pradės važiuoti nuo rugpjūčio 23 d. 12 val. Karantinas".

Šiaulių autobusų stotyje kabinėjo skelbimas, kad uždaromi kai kurie maršrutai į Kauną ir į Šiluvą, arba nukreipiami kita kryptimi, pvz., per Kryžkalnį, Geležinkelio stotyje iškabinatas raštas skelbė: "Bilietai į Tytuvėnus ir Lyduvėnus neparduodami".

Traukiniai šiose stotyse nesustojo. Be to, kiekviename vagono buvo bent keli milicininkai, kurie saugojo bet kokį praėjimą. Net išlipantieji Viduklės stotyje keleiviai buvo apklausinėjami. Jei paaiškėjo, kad keleivis nėra vietinis, tai jam nebuvo leidžiama išlipti.

Jokia autobusų stotis nepardavinėjo bilietų tų autobusų, kurie

tomis dienomis kursuodavo pro Tytuvėnus ar Šiluvą.

Visi keliai apstatyti barjerais

Visi keliai, kurie vedė į Tytuvėnus ar Šiluvą, buvo apstatyti barjerais. Apstatyta buvo net iki Stulgių ir Kryžkalnio. Kelyje iš Kelmės į Šiluvą barjerai buvo kas 5 kilometrai. Juos saugojo milicija bei veterinarijos darbuotojai. Prie barjero buvo užrašas — "Dėmesio! Pravažiavimas uždraustas. Karantininis postas."

Paruošta kariuomenė

Iš Tytuvėnų iškėlė pionierių lagerį, o tan pat miške išaugo garnizono ir saugumiečių palapinės.

To dar neužteko — Šiaulių aerodrome stovėjo paruošti mašinos (helikopteriai).

Autoinspekcija atvyko net iš Latvijos ir Gruzijos.

Tikrinama kiekviena mašina

Rugpjūčio 22 buvo tikrinamos mašinos Vilkaviškyje, Kaune, Andrijevave ties Klaipėda, Kryžkalny ir kitur. Buvo atidaromos bagažinės, iš Džukijos ir Suvalkijos nebuvo galima pasiekti net Šakių. Autoinspekcija sulaukė mašinas, paaiškindama, kad Šakių rajone esąs karantinas.

Autoinspekcijos postai turėjo atspausdintus kai kurių mašinų numerius, kuriuos turėjo bet kokia kaina nuimti, jei tokie pasirodys kelyje. Kybartuose buvo nuimtas numeris techniškai visiškai tvarkingai Jono Mickevičiaus mašinai. (Nuėmus mašinos

numerį, jau savininkas nebegali toliau važiuoti. Red.)

Kryžių kalnas apsuptas kariuomenės

Tomis dienomis buvo užblokuoti visi keliai ir keleliai ir į Meškuičius. Kryžių kalnas buvo apsuptas bent keliais kariuomenės žiedais, kad ten niekas nepatektų nei pavieniui nei būriu.

Viena ekskursija, grįždama iš Rygos į Viduklę, užsuko į Kryžių kalną. Vos išsukus iš pagrindinio kelio, tuojau buvo sulaukta milicininko ir girtų saugumiečių. Vairuotojui atėmė pažymėjimą ir liepė važiuoti į Šiaulių miliciją. Šiaip taip ekskursijos vadovui pasisekė atgauti vairuotojo pažymėjimą ir laimingai baigti kelionę.

Daugiau milicijos nei gyventojų

Ėjo kalbos, kad Kelmėje esąs įsteigtas specialus Maskvos štabas Šiluvos eisenai sutrukdyti.

Rugpjūčio 23 Šiluvoje daugiau buvo uniformuotų paeigūnų nei vietinių miestelio gyventojų, neskaitant civiliai persirengusių saugumiečių.

Liepė uždaryti bažnyčias

Rajono pareigūnai pareikalavo, kad Šiluvos ir Tytuvėnų klebonai rugpjūčio 23 laikytų bažnyčias uždarytas. Jie kunigam sakė: "Vis tiek jūsų bažnyčiose sekmdienį žmonių nebus".

Bet tą sekmdienį abi bažnyčios buvo atidaros, ir jose vyko pamaldos

ESTĖS MOTINOS LAIŠKAS AMERIKOS PREZIDENTUI

Vakarų pasiekė garsiojo estų politinio kalinio Mart Nikluso motinos laiškas Amerikos prezidentui. Laiškas parašytas Tartu mieste 1981 gruodžio 17.

Mielas Pone Prezidente,

Sužadinta Jūsų kilnios ir paveikios pagalbos Lizos Aleksejevos reikale, drįstu kreiptis į Jus savo nelaimėje.

Aš esu našlė estė, seno amžiaus pensininkė, buvusi muzikos mokytoja. Gyvenu Estijoje, Tartu mieste. Praėjusį pavasarį širdies smūgiu mirė mano vyras, — tai logiška išdava visų kančių ir smūgių, kuriuos jam teko patirti.

Mano 47 metų sūnus Mart-Olav Niklus, žinomas ornitologijos specialistas ir svetimų kalbų mokytojas, šiuo metu laikomas kaip politinis kalinys sunkaus darbo lageryje V5 389/36, Sovietų Rusijoje, Permos distrikte, Čusovoj regijone, Kučino kaime. (Adresas pakartotas ir rusiškai.)

Ši vietovė yra maždaug 3000 kilometrų nuo jo tėvynės Estijos.

Mano sūnus buvo nuteistas dėl šių nusikaltimų: 1) jis rašęs prašymus tarptautinėms organizacijoms ir sovietų valdžios pareigūnams, reikalaujamas, kad būtų laikomasi Visuotinės Žmogaus Teisių deklaracijos, Helsinkio susitarimų ir pačios sovietų konstitucijos; 2) su savo mokiniais klausęs Amerikos Balso estų kalba transliacijų; 3) telefono kalbėjęs su užsieniečiais ir t.t. Į nusikaltimų sąrašą įtraukta ir jo autobiografija, kurioje jis aprašo savo kaip kovotojo dėl laisvės ir teisingumo vargus.

Dėl šių "nusikaltimų" jis buvo

NAUJAS PAGRINDŽIO LEIDINYS APIE LIUVĄ — IŠ LENKIJOS

Vakarų pasiekė naujas pagrindinio leidinio apie Lietuvą — iš Lenkijos. Šis 36 puslapių

nuteistas dešimčiai metų sunkaus darbo lagerio su specialiu režimu ir penkeriems metams vidaus tremties. (Terminas "specialus režimas" reiškia galimai sunkiausias kalinimo sąlygas, kurios taikomos ypatingai užkietėjusiems kriminaliniams nusikaltėliams.)

Nuo 1958 iki 1966 mano sūnus jau buvo kalintas Mordva sunkaus režimo stovykloje, nubautas už tai, kad užsieniečiams, dalyvavusiems ornitologistų konferencijoje, davė savo gyvenamojo miesto Tartu nuotraukų. Nuotraukos vaizdavo tikrąjį gyvenimą, koks yra Sovietų Sąjungoje.

Antrą kartą mano sūnus buvo areštuotas 1980 balandžio 29. Nuo to laiko kontaktų su juo praktiškai neturiu. Vienintelis laiškas, kurį gavau iš jo, rašytas 1981 balandžio 26. Iš jo skurdžios informacijos galiu padaryti išvadą, kad mano laiška jo nepasiekia. Tuo reikalu siunčiau tuzinus telegramų ir laišku valdžios pareigūnams, bet be pasekmių. Aš bijausi blogiausio dėl sūnaus sveikatos. Iš tikro aš įsitikinusi, kad jo gyvybė pavojinga.

Prieš suėmimą 1980 balandžio 29 mano sūnus buvo gavęs oficialų kvietimą emigruoti į Švediją. Kvietimą padarė Švedijos pilietis Peeter Niklus. Tačiau sovietų valdžia emigruoti nedavė leidimo.

Aš esu įsitikinusi, kad tik Jūsų asmeniškai įsikišimas jo reikalui gali išgelbėti mano sūnaus gyvybę, ištraukiant jį iš lagerio ir leidžiant išemigruoti.

Aš drįstu kreiptis į Jus, žinodama, jog esate tvirtų principų žmogaus teisių gynėjas.

Dėkoju iš anksto. Su tikra pagarba, motina Elfrīde Niklus

Kultūros Židinio scenoje, minint Lietuvos nepriklausomybės šventę. Iš k. Peter Wytenus, J. Flack, Frederick Schmidt, kun. Jonas Pakalniškis, Liūtas Grinius, Martin Knorr, Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis, kongreso narė Geraldine Ferraro, Alfonsas Marcellinas, Walter Ward, Michael Long, Jūratė Balsytė, Viktoras Ralys. Nuotr. L. Tamošaičio

KAS KALBA SALVADORO PARTIZANŲ VARDU?

Liberalinė spauda tvirtina, kad Salvadoro partizanų sudaro tik žemės išsilgę ūkininkai ir pramonininkų išnaudojami darbininkai, tačiau Newsweek žurnalas apie Salvadoro partizanų vardus užsieny kalbantį Cayetano Carpio pateikia tokių žinių.

Jis penkiasdešimtaisiais metais už komunistinę veiklą buvo Salvadore areštuotas ir vėliau išvyko į Meksiką ir į Sov. S-gą. Grįžęs į Salvadorą, vėl įsijungė į krašto politinę veiklą ir 1960 buvo Salvadoro komunistų partijos valdomųjų organų viršūnė. Tuo metu Salvadoro komunistų partijai vadovavęs Jorge Sha-fin sekė Maskvos linija ir siekė krašto valdžią į savo rankas paimti per rinkimus. Fidel Castro įsitvirtinus Kuboj, Carpio pasi-

darė nekantrus ir reikalavo partijos strategiją pakeisti ir pradėti partizaninę veiklą. Bet pasidaryti partijos gen. sekretorium jam nepavyko, ir jis 1970 su grupe savo šalininkų partiją paliko ir sudarė Populiarias išlaisvinimo pajėgas, arba FPI, kurių ideologija pasiliko tokia pat,

PAGALIAU PRARĖGĖJO

Lenkijos Solidarumo unijai paremti suauktame New Yorke susirinkime ji viešai pareiškė savo nusivylimą komunizmo nesėkme ir komunizmo sistemos piktybiiniu charakteriu. Esą mes ilgai buvom liūliuojami fašizmo grėsme ir tuo tikėjom, neklaušėm iš komunistinių kraštų atvykusių emigrantų, kurių straips-

kaip ir komunistų partijos. Buvo pakeista tik veiklos taktika.

FPI įvykdė eilę pagrobimų, žudymų ir apilėšimų finansuoti savo veiklai. 1977 FPI partizanai pagrobė ir nužudė žymų prekybininką ir Salvadoro užsienio reikalų ministrą Mauricijo Borgonovo, o kiek vėliau puolė Prancūzijos, Costa Rica ir Venecuolos ambasadas, nužudė Salvadoro nuosaikų švietimo ministrę ir populiarių Šveicarijos charge d'affaires.

leidinys pavadintas angliškai — LITHUANIA. Tai yra pirmasis jo numeris, išleistas 1981 rugpjūčio mėnesio Hutos Kryžiaus leidėjų Krokovoje. Visas tekstas yra lenkų kalba, išskyrus du eilėraščius, prie kurių dar yra duodama ir lietuviška versija.

Turinyje:

— Įvadas į Lietuvos didvyrišką kovą prieš okupantą.

— Adomo Mickevičiaus eilėraščių.

— Ištrauka iš Česlovo Milašiaus knygos "Pavertgasis protas". Skyrius pavadintas "Bal-tai"

— Romo Kalantos biografija.

— Susipažinimas su Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika.

— Straipsnis apie pavergtą Lietuvos Bažnyčią.

— Dvasinio pasipriešinimo principai ir "bendra programa". Atsiskaitimas į visus pasaulio lietuvius.

— Kryžių žemė. Trumpas Lietuvos istorijos atpasakojimas, iliustruotas Kryžių kalno ir Klaipėdos bažnyčios nuotraukomis. Aprašoma ir Klaipėdos bažnyčios padėtis.

— Katalikų seminarijų padėtis Sovietų Sąjungoje. Skaitytėjai informuojami apie Kauno ir Rygos kunigų seminarijas.

nus apie komunizmą spausdino tik Reader's Digest, bet ne The Nation ar The New Statesman. Esą tai įvykė dėl to, kad daugelis mūsų, jų tarpe ir ji, nesuprato komunistinės sistemos prigimties. Dabartiniai įvykiai Lenkijoje rodo, kad ir komunistinė sistemoj gali tilpti fašistinė valdžia. Lenkijos įvykiai paliustruoja tiesą, kurią mes turėjom seniai suprasti, kad komunizmas yra tas pats fašizmas ir kad komunizmo esmė yra fašizmo rūšis.

Jos kalba buvo palydėta nedraugiškais šūkiais, bet daugelis liberalų ją gyrė už "oro pravalymą". Pagal ją tokį vertybių perversinimą turėtų padaryti visi rimi JAV progresyvių politikai.

Savaitės įvykiai

Irano spaudos agentūra pranešė, kad negalvojant Irano valdovą ajatolą Ruhollah Khomeini pakeis 3-5 narių rinkta taryba. Ji numatoma rinkti gegužės mėn.

Lenkijos policija, per dvi dienas tikrindama karo būklės nuostatų vykdymą, sulaukė 145,000 žmonių, kurių 99,000 buvo įspėti ir paleisti, 29,000 pamokyti, 3,500 sulauktyti apklausinėjimui, 7,000 nubausti pinigine bauda ir 4,000 patraukti į teismą.

77 atsilikusių pasaulio valstybių konferencijoj Tanzanijos prezidentas Julius K. Nyerere pasiūlė sudaryti technikinę sekretoriatą duomenim apie atsilikusių valstybių ūkį rinkti ir sudaryti planui, kaip iš turtingųjų valstybių gauti reikalingų nuolaidų.

JAV spaudai sukėlus triukšmą dėl J Salvadorą pasiūstų karinių patarėjų nešiojamu M-16 šautuvų, JAV ambasadorius Dean R. Hinton iš pradžių už tai įsakė grįžti į JAV karinių patarėjų vadui plk. ltn. Harry Melander, bet vėliau paprašė vyriausybę suteikti patarėjams teisę šautuvus turėti.

Sov. S-ga Semipalatinsko srity išsprogdino pirmą šiais metais požeminį branduolinį užtaisą.

Maskvos požeminio traukinio žvoto, sugriuvus eskalatoriui, švoto mažiausiai 15 žmonių.

Japonijos 4 branduolinės fizikos mokslininkai, dalyvavę Maskvoje suruoštam branduolinės energijos simpoziume, įtartinom aplinkybėm traukinio buvo užmigdyti dujom ir apiplėšti. Japonai tiki, kad jie buvo apiplėšti pramoninio šnipinėjimo agentų, o sovietai tvirtina — kad paprastų plėšikų. Tačiau visi yra nustebe, koki būdu sovietų policijai pavyko per mažiau kaip per 24 val. surasti plėšikų iš važiuojančio traukinio naktį išmestus japonų užsienio pasus.

Airijos teroristai įsiveržė į prie Airijos krantų atplaukusį Britanijos prekybos laivą, įsakė įgulai sulipti į gelbėjimosi laivelius, o patį laivą išsprogdino.

MIRĖ SOLISTAS IPOLITAS NAURAGIS

Vasario 27 Worcester, Mass., mirė Lietuvos operos solistas bosas Ipolitas Nauragis. Buvo gimęs 1900 gruodžio 2 Krakų miestely, Kėdainių apskrityje.

Pirmasis pasaulinis karas Nauragių šeimą buvo išbloškęs į Rusiją. Į Lietuvą sugrįžo 1918. Ipolitas tuoj įsijungė į visuomeninį darbą. Įstojo į Karo mokyklą ir baigė antrąją laidą, dalyvavo laisvės kovose, 1922 buvo Mažeikių stoties komendantūroje. 1923 vėl grįžo į Kauną, 1924 įstojo į Kauno konservatoriją ir ją baigė 1929.

Pirmą kartą viešai pasirodė konservatorijos mokinių koncerte 1926. Dar mokyklos nebaisęs, 1928 debiutavo Verdi operoje Aida, sudainavo vyriausio žinio Ramfiso vaidmenį. Netrukus buvo pakviestas nuolatinio valstybinės Kauno operos solistu. Iš kariuomenės pasitraukė 1929 kapitono laipsniu.

1930 dainavimo studijas gilinno Prancūzijoje ir Italijoje. 1931, gavęs Švietimo ministerijos stipendiją, išvyko Italijon. Milane dainavo Verdi operose Rigoletto ir Trovatore. Į Lietuvą grįžo 1933 ir čia atsidėjo kūrybiniam solisto darbiui. Dalyvavo 35 operų pastatymuose ir sukūrė apie 70 operinių vaidmenų. Buvo vertinamas ir kaip koncertų solistas. Dainuodamas apkelioavo visą Lietuvą, gastroliavo Latvijoje, Estijoje, dainavo Buenos Aires operoje Argentinoje, Vienos operoje Austrijoje.

Antrojo pasaulinio karo metu su šeima pasitraukė į Vokietiją ir pokario metais išvytė plačiai

IŠ PAVERGOTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Naujasis Jono Avyžiaus romanas "Degimai". 1981 metų Pergalės žurnalo keturiuose numeruose (9-12) išspausdintas naujas plačios apimties septynių dalių romanas "Degimai", vaizduojas pavergtos Lietuvos ekonominį, politinį, kultūrinį ir dvasinį gyvenimą. Nors J. Avyžius į įvykius ir žmones žiūri pro "brandaus komunisto" akinius, tačiau neeilinio beletristo talentas ir įgudimas spalvingai gyvenimą vaizduoti leidžia rašytojui ir giliau įžvelgti į komunistinės santvarkos tikrovę. Svarbiausia, kad J. Avyžius čia nieko nepagražina, nelakuoja, neskelbia tuščių propagandos šūkių, o tik rodo įvykius ir žmones tokius, kokie jie yra sovietinės santvarkos buityje. Degimai yra didelis šiaurės Lietuvos kaimas, kurio senose sodybose įsikūrė stambaus kolchozo centras. Tačiau pro kolchozo gyvenimo problemas matyti ir visą krašto gyvenimą suspaudusios komunistų partijos rankos, net sudėtingesni Kremliaus okupantų planai ir kėslai.

Prie ramaus Gedvainių miestelio, derlingoje kolchozo žemėje, statomas didžiulis tai apylinkei visai nereikalingas fabrikas. Net pradžioje neaišku, ką tas fabrikas gamins, tik visi žino, kad žaliavas ir darbininkus atveš iš kažkur toli. Jau ir statybos metu atvežti atėjūnai demoralizuoja apylinkę nuolatinio girtavimu, chuliganizmu, triukšmavimu, vagystėmis. Net vietiniams komunistams, pažįstantiems savo aplinkos poreikius, darosi aišku, kad fabrikas statomas rusinimo ir kolonizavimo tikslais, bet jie yra bejėgiai pasipriešinti aukštesnės valdžios įsakymams. Jie ne nesistengia priešintis, nes jiems rūpi išsilaikyti šiltoje valdžios vietoje. Kad ir toks Epušoto rajono komunistų partijos sekretorius Danielius Girinis, kilęs iš Degimų kaimo,

Airijos parlamento rinkimus maža persvara laimėjo buvusio ministerio pirmininko Charles J. Haughey vadovaujama Fiana Fail partija, bet nei viena partija nelaimėjo parlamento daugumos, ir todėl vyriausybė ir vėl turės būti koalicinė.

Solistas Ipolitas Nauragis

muzikinę veiklą, koncertuodamas aplankė lietuvių stovyklas, gastroliavo Anglijoje.

Į JAV atvyko 1949. Nuo 1952 Šv. Kazimiero parapijos vargonininkas Worcester, Mass. Išėjęs į pensiją, ten ir pasiliko gyventi.

Ipolitas Nauragis buvo vienas iš iškiliausių lietuviškos operos dainininkų. Taip pat buvo ir pasižymėjęs aktorius. Labiausiai pagarsėjo šiais operų vaidmenimis — Don Basilio — Rossini operoje Sevilijos kirpėjas, Mefistofelis — Gounod operoje Faustas ir Borisas Godunovas — Mussorgskio operoje Borisas Gudonovas.

Lietuvos operos teatro istorijoje jis liks kaip iškili ir savaiminga asmenybė.

pažįstas žmonių nuotaikas, negi pūs prieš aukštesnės valdžios vėjus, kai jam taip gera gyventi erdviame bute? Ir valdiškas automobilis su šoferiu, ruošos darbus atliekanti tarnaitė, iš specialios krautuvės be eilių gaunamos deficitinės prekės. Danielius partinius mokslus baigė Maskvoje, ten vedė rusę, bet, su ja persisikyręs, vedė gražuolę Jurgitą, jau taip pat pasimetusi su pirmuoju vyru. Su ruse sugyventi dau vaikai jau yra prastai lietuvių tautai, nes motina juos atidavė į rusišką mokyklą. Ir čia Danielius jaučiasi bejėgis, jis bijo buvusios žmonos, kad toji nesugriautų jo karjeros. Taip susipainiojęs žmogus negi išdrįs parodyti savo parapinį patriotizmą? Danielius Girinis yra tipiškas raudonasis buržuju, aklaui vykdamas okupantų įsakymus.

Kitas panašus karjeristas yra Degimų kolchozo pirmininkas Andrius Stropus. Ir jis gyvena nuosavam mūro name, yra vedęs vidurinės mokyklos mokytoją Gabrielę — nuolatos nepatenkintą vyrą, vis užimtu ūkiškais rūpesčiais, kol pagaliau su pašaliečiu sugyvena sūnų, tuo lyg atsikeršydamas už vyro šaltumą. Stropus yra tipiškas sovietinis operaciškas, mokąs spausti kolchozininkus, versdamas juos dirbti net naktimis ir šventadieniais, kad tik daugiau gėrybių galėtų pagaminti besotei Rusijai, kuri viską susiglemžus išsiveža iš Lietuvos. Jis vienos šventės metu net džiaugiasi, kad dabar esą didesni derliai negu buvo "buržuazinėje Lietuvoje" (tada buvęs produktų perteklius), taigi dabartiniu derliumi galima pasotinti daug tūkstančių badaujančių. Kultūros reikalai Stropui yra svetimai: kultūros namų statybą nustumia į paskutinę eilę, o stato modernias kiaulides, nes okupantai reikalauja pagaminti daugiausiai mėsos. Dirbtinai medžioja ordinus ir "darbo pirmūnų" diplomus. Dar šiek tiek idealizmo širdyje turi apylinkės pirmininkas Butginas, bet ir jis turi nusilenkti Stropaus turimai įtakai. Jis supranta, kad paminklas kruvinų rankų sriubai Žgutui-Zentuliui yra pasityčiojimas iš "sovietinio humanizmo", bet turi nusileisti, nes priešintis aukštesniems įsakymams nederą. Žodiniams komunizmo "idealists" atstovauja raudonbarzdis kultūros namų vedėjas Saulius Jurkus, sugebąs savo komunistinių laimėjimų pažadus nukelti į tolimesnę ateitį.

Vienas įdomiausių personažų yra Antanas-Untė Girinis. Didelių mokslų nebaigęs, tik kursoe įsigijęs mechanizatoriaus specialybę, jis sugeba net pagerinti kombaino veikimą ir už tai pelno valdžios pagyrimą ir dovaną. Gražiū balsu jis dainuoja protėvių dainas. Jis myli gamtą, senojo kaimo tradicijas, mato melioratorių daromą žalą, net atvirai kritikuoja sovietines negeoves (saugumas jo neužkabina gal dėl to, kad jis sekretoriaus brolis). Bet pasigėręs ir Untė pridaro kiaulysčių, tik, kai nori, jis gali ir negerti. Prie senesniosios kaimo kultūros tebėra prisirišęs ir senis Jonas Girinis, dviejų dukterų ir trijų žymių sūnų tėvas. Jis nekenčia stotomo fabriko, su gailėsčiu žiūri į buldozerių naikinamus senus sodus, griauamas sodybas, skurdžias naujusias gyvenvietes.

Parodyti romane ir buvę žmonės: sriabai ir pirmųjų kolchozų kūrėjai — Motė Muškietaitis, Pirsdegis, iš Sibiro grįžęs nekaltai išstremtas Jonas Gailius, dabar tapęs degtindariu, buvęs mokytojas Marna, dabar dirbąs pirties sargu ir slaptai pardavinėjęs girtuokliams degtinę. Buvę sriabai jau spėjo užmiršti savo kruvinas rankas, gauna valdžios pensijas ir visai nesigaili savo nuodėmių. Tik liaudies meistras Sartokas negali užmiršti, kad šie sriabai sudegino jo drožinius, vaizdavusius nepriklausomą Lietuvą ir Lietuvos istoriją. Vyriausias Girinių sūnus Povilas iškilo į tarptautinio garso astrofizikos mokslininkus, bet

atitrūko nuo kaimo ir nuo tėviškės.

Romanas atskleidžia labai platų okupuotos Lietuvos vaizdą, net su daugybe ne visai reikalingų smulkmenų. Tokio plataus vaizdo iki šiol dar nebuvo atskleista tenykštėje literatūroje. Atrodo, kad autorius dar tiki komunizmu ateitimi, bet jo sukurtas tikrovinis Lietuvos vaizdas nėra linksmas. Senasis kaimas sugriautas, sodybos išardytos, sodai naikinami, vaizdas vingiuotas Skardupio upelis paverttas tiesiu neišvaizdžiu griuviu, neturinčiu net sietuvielių žuvims veistis. Išlyginti laukai pasidarė monotoniškai nuobodūs, gamta žalojama, visas dėmesys sutelktas į ūkinį gėrybių gamimą, kultūros reikalai nustumiami į paskutinę vietą. Visuomeniniame gyvenime įsigalėjęs protekcionizmas, karjerizmas, aklas okupacinės valdžios potvarkių vykdymas. Nereikalingų fabriku pagalba plečiamas kolonizavimas ir rusinimas bei moralinis pakrikimas. Materialistinė pasaulėžiūra griaua jaunėsiosios kartos šeimą. Nepaprastai įsigalėjęs girtavimas liaudyje ir viršūnėse (net prie madingomis tapusių suomiškų pirčių įrengiami specialūs kambariai, kuriuose puotauja iki nusilakimo atvykę rajono ir sostinės pareigūnai). Liaudies vardu Lietuvą valdo komunistų partija, bet pati liaudis yra bebalsė ir neturinti pasirinkimo.

Romanas įdomus giliau atskleistas žmonėmis, ypač vertintinas pažintiniu atžvilgiu, nes J. Avyžius ir šiame romane, kaip ankstesniame "Chameleono spalvos", išdrįso atviriau pažvelgti į "brandaus komunizmo" tikrovę, pavadinti dalykus jų tikrais vardais. Visa tai jis atliko savo personažų elgesiu ir pasisakymais.

— Vilniaus parodų rūmuose buvo japonų knygos paroda. Iš viso į Vilnių atvežta 1100 japoniškų knygų. Tarp jų yra ir keli vertimai iš lietuvių kalbos. Parodą surengė Japonijos knygų leidimo sąjunga ir S. Sąjungos leidyklos. Dėl to parodoje rodomi ir L. Brežnevo "kūriniai".

— Lietuvos komjaunimo organizacija savo metines 1981 metų premijas paskyrė: L. Inui, S.A. Verbai, V. Puriui, J. Jurgelioniui, L. Bartuševičiutei, V. Šimkui, O. Vincevičienei, A. Šimaitytei, D. Bičiūnaitėi, A. Gradeckui, Z. Paulauskui, A. Sverdiolui, A. Genučiui, R. Rainiui, Č. Bobinui, J. Tacui, V. Daujočiui, V. Atkočiui, Z. Juškevičiui, J. Kaukėnui, E. Ožeraičiui, V. Kusui, L. Zakarevičiui ir G. Paulavičiui. Tokia gausybė premijų rodo jų susmulkėjimą ir nereikšmingumą.

— Spaudoje paminėta ankstesniųjų laikų dramaturgo Gabrieliaus Landsbergio-Zemkalnio (1852-1916) 130 metų gimimo sukaktis. Laikraščiuose ta proga išspausdinta ištraukų iš dramaturgo pasisakymų Lietuvos besikuriančio profesinio teatro klausimais. Taip pat prisiminta išSeinų apylinkės kilusio poeto, temperamentingo džiūko Albino Žukausko(gim. 1912) 70 metų gimimo sukaktis. Jo poezija pasižymi kalbos turtingumu, impresionistiniu vaizdingumu ir formos originalumu. Jis moka prisiderinti ir prie "socialistinio realizmo" reikalavimų.

— Antano Vienuolio-Zukausko 100 metų gimimo sukaktis bus balandžio mėnesį. Bet jau dabar vienur kitur rengiami įžanginiai minėjimai. A. Vienuolis savo gausiu literatūrinu palikimu vertas pagarbos. A. Vienuolio pagerbimui neprieštarauja nė okupacinė valdžia. Tačiau labiausiai A. Vienuolis ten vertinamas už per prievartą sukurtus prososietinius kūrinius, ypač už "Puodžiūnkiamį" kurį negailėtingai taisė ir perdirbo partiniai cenzoriai. Suprantama, kad rašytojui padarytų okupantų skriaudų minėjimuose niekas neiškels, bet bus mėginama įrodyti, kad A. Vienuolis tapo beveik komunistu.

Pr.N.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas. 357 Larkfield Road, East Northport, N.Y. 11731. Tel. 516 368-3740. Namų telefonas vakarais tik išimtiniais atvejais 516 757-2671. New Yorko ofisas Lito patalpose: 86-01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. 212 441-2811.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių paroduotuvė. Gėlės įvairiom progom. 846-5454. 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia. Air-conditioned, A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laido tuvių direktorius. Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344-5172. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliam pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoj vietoj — OHLERT-RUGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847-4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SUNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai, Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

LAISVĖS VARPAS sekmadieniais 9:00-10:00 val. ryto iš WCAV-FM, banga 98.0 12:10-1:00 val. iš WBET — AM, banga 1460. Vedėjas — Petras Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402. Telefonas: (617) 586-7209.

BOSTON, MASS. — WLYN 1360 bangos sekm. nuo 8 iki 8:30 val. ryto ir nuo 4:30 iki 5 val. popiet. Veda S. ir V. Miškai, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telef. 268-0489. Parduodamas Darbininkas. Didelis lietuviškų knygų pasirinkimas.

NEW JERSEY, NEW YORK — "Lietuvos Atsiminimai", šeštad. WEVD 8-9 val. vak. 97.9 FM. Taip pat "Music of Lithuania", trečiad., 6:05-7:00 val. vak., iš WSOU, 89.5 FM. Dr. J. J. Stukas, Dir. adresas: 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Telef. (201) 753-5636.

NEW YORK — NEW JERSEY — Laisvės Žiburs, sekmadieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212 229-9134.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI
SUKURIAMI IR NEMOKAMAI
PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK,
NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE.
SE. ĮSTAIGA PRIE SV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino
MEMORIALS
66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS
Phones: 326-1282 326-3150
TAI MUSU VIENINTELE VIETA —
— GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

NAUJAS DANTŲ GYDymo CENTRAS

Dr. Donatas Aleksandravičius,
Vedėjas
VISA MASTERCHARGE
METRO DENTAL SERVICE, P.C.

116-06 Myrtle Avenue
Richmond Hill, N.Y. 11418

Prieinamos kainos, modernūs įrenginiai, patogus privažiavimas Jamaica ir Myrtle Ave. autobusais, atidarytas kasdien vakarais ir šeštadieniais.

SKAMBINTI: (212) 441-0909

Susitarti dėl laiko ir pasitikrinti kainas

VYTIS

KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

1982
KELIŲNĖS Į LIETUVĄ

PRAŠYKITE DAUGIAU INFORMACIJŲ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS
JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL.: (212) 769-3300

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers

341 Highland Blvd. Editorial Office (212) 827-1352
Brooklyn, N. Y., 11207 Business Office (212) 827-1351

Publication No. (ISSN 0011-6637)

Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year — \$15.00. Single Copy 30 centsPOSTMASTER: Send Change of Address Notice to: 341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

Eina nuo 1915 m., 1951 m. sujungė AMERIKA. LDS organa DARBININKA ir LIET. ZINIAS • Prenumerata metams \$1.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuostatais • Pavarde pasirasyti straipsniai nebūtinai išreiskia redakcijos nuomonę • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Redaguoja REDAKCINE KOMISIJA

Šventojo garbei

Kasmet sutikdami šv. Kazimiero šventę, su ja apsipratome. Apsipratome ir su pačiu šventuoju. Kažkur užkėlėme ant lentynos, ir tegu jis ten dulka. Nedaug apie jį žinome, nedarome pastangų jį labiau priartinti prie lietuvių tautos, labiau jį pažinti.

Bet mes artėjame į jo jubiliejų. 1984 bus 500 metų nuo jo mirties. Visai netoli. Okupuotoje Lietuvoje vargiai leis jubiliejų atšvesti iškilmingai, prasmingai. Okupantam tai nereikalinga ir nenaudinga. Į jubiliejiaus iškilmių rengimą tenka įsijungti laisvojo pasaulio lietuviams.

Tuo klausimu jau buvo kalbėta, rašyta. Jau šis tas planuojama, organizuojama. Berods, veikia ir jubiliejui rengti komitetas.

Čia noris priminti, kad didelių dalykų staiga surengti negalima. Reikia iš anksto planuoti, jūdinti, tik tada bus ir rezultatai.

Prisiminkime, kaip 1930 buvo švenčiamas Vytauto 500 metų jubiliejus. Jis palietė visą tautą. Pristatyta paminklų, išleista visa eilė knygų, sukurti paveikslų, medalių, literatūrinių veikalų. Su koku entuziazmu buvo vežiojamas Vytauto paveikslas po visą Lietuvą. Tai didino mūsų patriotines nuotakas, teigiamai veikė pačią tautą.

Panašiai ir dabar reikėtų planuoti ir visa jūdinti, kad jubiliejus paliktų kuo didesnį pėdsaką lietuvių tautos kelyje. Čia norime atkreipti dėmesį į keletą sumanymų.

Pirma. Reikia naujos šventojo biografijos. Kadaiše parašė prof. Zenonas Ivinskis, išleido Darbininkas. Ta laida jau ir išsišėmė, liko tik maži likučiai. Tai dabar jei kam reikia kokių žinių ar aprašymo, tas gali susiplėšyti, nieku neras.

Biografija turi būti ne mokslis-

nis veikalas, bet lakiu stiliumi, lengvai skaitoma, širdį pagaujananti knyga. Šalija biografijos jau gali būti ir kitų istorinių studijų. Juk lietuvių liaudies visada išlaikė gily pamaldumą į šventąjį, keliavo į Vilnių prie jo karsto pasimelsti. Lietuviai klierikai, prasidėjęs tautiniam atgimimui, specialiai meldėsi į šventąjį, kad juos globotų ir išvestų į tokius kelius, kurie būtų naudingi tautai. Juk prieš pirmąjį pasaulinį karą Kaune įsikūrė šv. Kazimiero draugija katalikiškom knygom leisti. Ir kiek ji daug gero padarė! Visa juk tai gali būti stskirų studijų objektai.

Antra. Reikia daugiau paveikslų iš šventojo gyvenimo. Dažniausiai verčiamės Carlo Dolce paveikslo kopijomis. O juk turime visą eilę talentingų mūsų dailininkų. Ar nebūtų galima juos kaip nors išjudinti ir įtraukti į šią sritį.

Trečia. Išleiskime šventojo garbei sukurtą medalį. Juk turime tokių puikų dailininką, medalių ir medalių kūrėją Vytautą Kašubą. Jis sukurs gražų medalį.

Ketvirta. Reikia kokio nors epinio veikalo ar kokios poemos, kokios kantatos, naujos giesmės. Reikia skelbti konkursus jau dabar, kad visa laiku būtų sukurta.

Penkta. Parūpinkime skaidrių istoriją mokyklom ir jaunimo organizacijom, kad būtų lengviau pavaizduoti šventojo gyvenimą epochą ir jį patį.

Kas visa tai organizuos? Gali tai padaryti specialus komitetas, gal Religinė Šalpa, gal kas nors kitas. Gal skautai, ateitininkai, kokios vienuolijos. Viena tik aišku, kad reikia skubėti ir organizuoti, kad jubiliejus būtų iškilmingas, prasmingas ir kad kas nors liktų ir ateinančiom kartom.

Los Angeles šv. Kazimiero parapijos salė, sausio 30-31 vyko kasmetinis politinių studijų savaitgalis. Rengėjai — LB, PLJS ir LFB.

Studijos pradėtos R. Dabšio, LB Vakarų apygardos pirmininko, atidaromąja kalba. Įvadinį žodį tarė medikas P. Kisielius, jaunas, sakydamas, kad studijų tikslas — išvystyti politinį sąmoningumą. Jis sakė, kad Chicagoj praktiškai laisvinimo veiklos nėra. Ten ji visiškai kitokia, nes reikiama veiksmų tarpusavio kova. Bet yra judrus kultūrinis gyvenimas. Toliau jis kalbėjo, kad reikia įsijungti į Amerikos politinį gyvenimą. Galėtume daug pasiekti, jei būtume vieningi, o vieningumui reikalingas kompromisas. Mum turėtų būti svarbiau rezultatas negu asmeninis principas.

Toliau P. Kisielius, jaun., moderavo simpoziumą "Jaunimo organizacijos laisvinimo veikloj". Dalyvavo studentų ateitininkų (G. Grušas), skautų akademikų (J. Venckienė) ir PLJS (A. Grakauskaitė) atstovai. Kaip žinom, ateitininkai ir skautai yra ideologinės organizacijos, kurių nariai nepriklausomai Lietuvoj yra pasireškę žymiais patriotiniais darbais, nors jų išorinė

POLITINIŲ STUDIJŲ SAVAITGALIS

veiklos forma skirtinga. Siame krašte šios organizacijos pasižymi lietuvių srity ir asmenybės ugdyme. Ateitininkai su skautais gražiai bendradarbiauja ir, kada tik išyla reikalas, talkina laisvinimo darbuose, dalyvaudami demonstracijose, rašdami laiškus politiniams kaliniams sovietų kalėjimuose ir krašto politikam Lietuvą liečiančiais reikalais. PLJS yra išaugusi iš jaunimo kongresų, remiant Liet. Bendruomenę, savo mandatą politinei veiklai yra gavusi iš 1979 jaunimo kongreso Europoj.

Simpoziume "Kitataučių talka Lietuvos laisvinimo veikloj" J. Ruokis, atstovaudamas konservatyviajai nuomonei, pasisakė prieš kitataučių samdymą. Jo nuomone, pakanka politiniams darbiu esamų tradicinių veiksmų — Alto ir Vliko. LB, įsitraukusi į politinę sritį, apleido lietuvių darbą.

I. Medžiukas kalbėjo, kad principu nėra nieko blogo, jei samdomi reikalingi specialistai, kurių mum trūksta. Taip buvo

Du daktarai, aktyvūs simpoziumo dalyviai, — Asta Grakauskaitė, farmacijos daktarė, Petras Kisielius, Jr., medicinos daktaras. Nuotr. A. Gulbinsko

praeity. Tad kodėl nepasinaudoti jų talka dabar? Bet, paaiškėjus, kad mes negauname to, ko tikėjomės, reikia ieškoti naujų kelių. Iš kitos pusės, nesant visuotinio pritarimo, surinkti \$100,000 būtų nelengva, nes turim daugelį kitų tautinių įsipareigojimų: lituanistikos katedra, Lietuvių Fondas, šalpos darbas ir kiti reikalai.

R. K. Vidžiūnienė akcentavo jaunimo talką, duodant jam savarankiškai pasireikšti, veikiant pasirinktomis priemonėmis. Jaunimo atliekami darbai rodo, kad jis yra pajėgus pasimtus įsipareigojimus atlikti. Toliau ji pastebėjo, kad spauda yra mažiau efektinga, radijo transliacijos apšviestos.

J. Kojelis tvirtino, kad kitataučių samdymas yra pateisinamas. Gaunama didelė reklama amerikiečių spaudoj, kuri pasiekia daugybę skaitytojų, supažindindama su Lietuvos padėtimi. Kun. K. Pugevičiaus pasikalbėjimas buvo rodomas 20 minučių televizijoje, buvo rodomas taip pat ir demonstracijų ištraukos, radijo stotys citavo A.B. Mažeikos (Baltic American Freedom League pirmininko) pareiškimus. Mum reikalinga susidaryti palankią viešąją opiniją, kuri atidarytų duris į Washingtoną.

Šio simpoziumo dalyvius supažindino su auditorija ir jį moderavo S. Damušis.

Po to buvo pertrauka. Visi nuvyko į bažnyčią išklausti mi-

šių. Po pietų vėl susirinko į salę išgirsti simpoziumo anglų kalba "Baltijos valstybių ateitis dabartinėj tarptautinės politikos realybėj". Pagrindinis pranešėjas buvo Rand korporacijos atstovas Alex Alexejev. Jis ilgoj kalboj kaip sovietologas plačiai analizavo sovietų imperijos padėtį, iškeldamas jos vidaus sunkumus: maisto trūkumas, sveikatingumo pablogėjimas, abortai, alkoholizmas. Iš čia jis perėjo prie Lenkijos įvykių ir ekonominės padėties, kuri, ir praėjus 40 metų nuo socializmo įvedimo, nėra pagerėjusi. Solidarumas mėgino kraštą gelbėti iš ekonominio chaoso, bet buvo sugniuždytas, pavartojant karinę jėgą, suprantama, sovietam diriguojant. Baltijos kraštuose, Lietuvoj, Latvijoje ir Estijoje, reikiama stiprus nacionalizmas, ypač tarp jaunimo, gimusio jau sovietinėj sistemoj. Jaučiamas religinis atgijimas, ypač Lietuvoj, kur Lenkijos įvykiai daro įtakos.

Į šį simpoziumą su savo pareiškimais įsijungė ir latvių, estų, lietuvių (A. Gečys) ir laikraščio Orange County Registrar redakcijos atstovai.

Padaryta išvada, kad sovietinė sistema gali suirti iš vidaus.

Apie bendrą Baltijos kraštų situaciją kalbėjo P.A. Raulinaitis, o šio simpoziumo moderatorium buvo A.B. Mažeika. Šeštadienio darbai tuo ir buvo baigti.

Sekmadienį po pamaldų studijos buvo tęsiamos. V. Vidu-

(nukelta į 4 psl.)

Šv. Kazimieras, lietuvių liaudies skulptūra, iš Plungės apylinkės. Meisteris nežinomas.

KAI NIEKAS TAMPA VISKUO

Vilniečio moksleivio prisiminimai iš raudonosios pemėklės dienų Vilniuje

KAROLIS KROKŠLYS

3

Pasirodė, vedėjo būta, bet mano bendraguoliai riejosi dėl ko kito: kas įdavęs vieną mūsų padaužą? Vakar tasai išdykėlis buvo užsikoręs ant tvoros, visai skėryčiojosi ir vaipėsi iš tų, kurie, nieko svetimo nepripažindami, patys iš to lobo. Apačioje gniužulas vaikų maustinėjo vien antriems švarkus, pasigrobdavo kepures, o vienas paleido į "oratorių" klumpę ir nutėškė žemėn raudoną žvaigždę, iškeltą ant vartų pagaikščio. Kai aš papasakojau, kur buvęs ir ką girdėjęs, kambaryje bruzdesys nusčiuvo. Susėdome ant lovos, nukorėme galvas ir vienu balsu sutarėme: "Žinoma, sušaudys! O gal jau sušaudė?"

Vakare ilgai užsisėdėjau bekartodamas pamokas. Kapelionas mėgdavo klausiti iš pereito. Anądien daug klausinėjo apie žydų nelaisvę Egipte, bėgimą per Raudonąsias marias, dykumoje besirangiusius žalcčius ir kitas izraelitų laimes ir nelaimes. Persklaisčiau beveik visą Senąjį Įstatymą. Paskui kietai susivysčiau į pilkšvą karišką atklodę.

Kambaryje buvo šalta, gi mano geležinė lova, sukrypusi kaip liesos karvės nugara, stovėjo prie pat lango, tai galvą iškišdavau iš gultos tik paryčiu. Man pasivaideno, kad Vilniaus miestas prasmego į Raudonąją jūrą, kaip faraonų karių vežimai. Viršum marių stūrio tyvuliavo tik-tai Trys Kryžiai. Pradėjo jie svirduliuoti, suptis, lyg kiemo iš apačios judinami; emė jie mano akyse markti, ir, keista, vienas pavirto didžiuliu kūju, antras — pjautuvu, o trečiasis, pats vidurinis ir aukščiausias, apriėtė abudu kaip milžino sauja ir mostigavo po visą dangų. Rodėsi, ims ir patrauks man po kaklu... Aiktelėjęs ir pabudęs, pamačiau auštant dieną. Tekanti saulė rito ant miesto bokštų. Aš pasistiepiu ir pažiūrėjau pro langą, pratrnyęs akis: vos įžūrėmi Trys Kryžiai stovėjo kaip įbesti. Šalimai dulavo Gedimino bokštas. Jo viršūnėje raitėsi raudona vėliava, bet iš tolo nesimatė joje nei pjautuvo, nei kūjo. Apšarmojusių medžių unksmėje ji atrodė kaip varvančio kraujo čiurkšlė.

Aš prisiminiau suimtą draugą, ir mane supurtė drebulys. Lauke iš tolo sklido tranki giesmė: "Pirmyn, vergai nužemintieji, kas buvo niekas, bus viskas".

Kitos dienos popietę, grįžęs iš gimnazijos, suimtojo lovą radau jau kito užimtą. Man sakė, kad grįžo labai nesmagus, suskurdęs, susiraišiojo savo daiktelius ir atsisveikino. "Einu, girdi, ten, kur jiems parodysiu, kaip iš nieko pasidaroma viskas". Vėliau sužinojome, kad jį išlaisvino visuomenininkė Felicija, patarusi pranykti iš akių. Po daugelio metų nusmilkau, radęs pažįstamą vardą Lietuvos savanorių kapinėse. Kelias, nuvedęs jį kiton Lietuvos pusėn, kurios raudonieji maskoliai nebuvo užgožę, buvo išmintas ne jo vieno. Vyresnieji mokiniai retėjo gimnazijoje ir bendrabučiuose. Ir mūsų kambaryje dar dvi lovos atiteko jaunesniems.

-o-

Sekmadienį ėjau į Aušros Vartų bendrabutį pusbrolio lankyti. Man bekauskint šaligatviu (tada aš avėdavau medinėm klumpėm), Didžiąja gatve atžygiavo kirbinė ginkluotų vyrų. Kai kurie vilkėjo odinukes ir mūvėjo auliniams batais. Kriokdami jie traukė revoliucinę giesmę: "Atsisakom nuo senojo svieto!" Aš jau buvau spėjęs sužinoti, kad žmonės tų odinukų privengė, nes jie naktimis landžioję po namus, ieškodami kažin kokių priešininkų.

Man betrepanant vietoje, nes buvo geroai šalta, kažkas bakšterėjo pašonėn ir paklausė: "Ar matai tą vyrą priekinėje gretėje?" Atsukęs pamačiau vyresnės klasės mokinį Joną. "Tai buvęs veterinorius, — man aiškino. — Caro laikais platino slaptą laikraštį, kurio viršausioje vietoje plieskė riebus žodžiai — tokie, kaip ant tos, va, sienos." Parodė ranka. Žvilgterėjus ne skaityti nereikėjo. Iš visų pašalių jie lindo žmonėms į akis: Visų šalių proletarai, vienykitės! "Už tą revoliucinę veiklą, — porino mano draugas, — buvo nutremtas į Sibiją prie Angaros; iš čia ir jo pravardė Angarietis. Sibire stingdamas, kaip daug kitų lietuvių, sudurstė knygūtkštę "Lietuva sušals". O dabar pats speigdo gimtąjį kraštą, atsiradęs su komunistų gauja. Jis — vidaus reikalų komisaras." Aš išsižiojau. "Čekistas?" — paklausiau. Draugas linkterėjo galva.

Kai čekistų žinginė atitolo, o mudu pravėrėm Aušros Vartų bendrabučio duris, aš savo prietapo pasiteiravau: "Iš kur tu visa tai žinai?" Ir jis man atsakė: "Iš spaudos ir mokytojų. Voroneže mačiau, kai mokytojus ir lietuvių veikėjus suimėnoje. Dabar jie Vilniun atsirioglinio. Nesizinia, kas dar bus". Galimas daiktas, voronežietis norėjo mane labiau apšviesti. Kartais gimnazijoje prasitardavau, kad ir aš atsisakyčiau nuo "senojo svieto", jei "naujas pasaulis" ne-

būtų kerštingas ir bedieviškas. Mačiau, kaip vyrai su raudonomis žvaigždėmis praeidavo pro Aušros Vartus nenusiimdami kepurėjų. Jie iš padilbų dairėsi į suklypusius gatvėje.

-o-

Pusbrolio neužtikau jo kambaryje. Mane šutiko šiltas kvėpėjimas kaimiškos duonos, keptos ant ajerų. Saldus seilių gurkšnis nuslydo visu gomuriu. Alkanas, mat, būdavau, kaip žiemą vilkas, kalenąs dantimis užu krūmų, kai koks žmogus pravažiuoja. O žmogus sėdėjo ant pusbrolio lovos ir dideliais kšnaisiotinosi duona su dešra. Matydavau aš mieste įvairiausių skelbimų, kojomis mindžiojamų skraidžių, visais pašaliais primėtytų gražių žodžių ir pažadų — tačiau duonos seniai nebebuvo. Alkani žmonių liežuviai suokė, esą vienas raudonarmiečių vadas, gėdžiai grauždamas juodą plutą, tiesiai pasakė: "My prišli osvobodit Litvu ot chleba". Girdi, jie čia atėję išlaisvinti Lietuvą iš duonos. Visi mes, bendrabučių įnamiai, tuo šventai tikėjome, nes Lietuvių Komiteto sandėliai buvo iš pirmos dienos išplėsti. Trūko mums, paaugliams, tos duonos kasdieninės, o čia sėdėjo sau pilietis ir lamojė ją didžiuliais kšnais. "Nėra abejonų — pamaniau, — svieto lygintojai, kurie mus alkino, to žmogaus namų dar nebuvo pasiekę."

Pasirodo, žmogus labiausiai suklysta, kai jam nosį pakutena svetimos duonos kvapas. "Ar ne iš miesto sveikas?" — užkalbino mane, rankove šluostydamišis lūpas. Aš klesteleėjau ant šalimos lovos ir, matyti, dirstelėjau į tą žmogų tokiu jūzliu žvilgiu, jog žmogus susgribo ir atkišo man visą savo kaptį. "Gal dar nevalgęs? Ar nematei mano Petro?" Čia emė megztis mudviejų kalba.

Jis, vieno mokinio tėvas, atvykęs į Vilnių teisybės ieškoti. Jų kaimė įsisteigė kažkoks "pildomasis komitetas" ir jo pirkią pavertė sueigios būstine. Šeimnininką su žmona, sūnumi ir dviem dukterim nūgrūdo kamaron. "Ale to maža, vaikel! Kajetono bernas visa glemžia, nieko nesiklausdamas, ir dar kumštį po nosim kaišo. Girdi, visus buozes pakarsiąs po sausa šaka... O anksčiau neblogas buvo žmogus ir pabuvęs bernas. Sykį nuveždino Kajetono moterį pas daktarą. Paskui vis dažniau ir dažniau vienas nubindzindavo į Vilnių. Kartą buvo pragaišęs visai savaitėi. Kajetonas dairėsi naujo samdinio, bet dabar niekas už berną neina. Anądien parsirado, susivadino kaimo vyrus, visokių niekų prilojo ir išsirikdino "pildomuoju pirmininku". Dienomis zuja po žmones, visokius lapelius dalina, o išvakarėmis degtinę gurgia, savo bendrus lakdo ir patvoriais pykšti.

(Bus daugiau)

LIETUVIŲ ŠVENTĖ AMERIKOS SOSTINĖJE

Reportažas iš Washingtono

Jau daugiau negu trejus metus išgyvenęs Washingtone, gali drąsiai teigti, kad pats gyviausias lietuviškos veiklos mėnuo čia yra vasaris su Lietuvos nepriklausomybės švente.

Kiekvienais metais iš valstybės sekretoriaus Washingtono, lietuviai, lygiai kaip latviai ir estai, Nepriklausomybės šventės proga susilaukiam sveikinimo-pareiškimų, atsiunčiamo Lietuvos atstovui Washingtono. Šiais metais valstybės sekretoriaus A. Haigo pareiškimas buvo tvirtesnis negu ankstesnieji.

Vasario mėnesį kasdien išleidžiamuose kongreso įrašuose esti pilna senatorių ir kongresmanų pareiškimų Lietuvos nepriklausomybės šventės proga. Visi tie pareiškimai išplaukia iš oficialių šios šalies piliečių rinkimų ar administracijos skirtų pareigūnų. Jau ilgametė tradicija, kad Lietuvos nepriklausomybės šventę specialiai paminima JAV senatė ir atstovų rūmuose. Šiemet atstovų rūmai Lietuvos nepriklausomybės šventę turėjo paminėti vasario 17. Tačiau iš anksto nebuvo numatyta, kad tuo metu švenčiamas Washingtono gimtadienis ir dėl to nemažai kongresmanų yra išvažinėję. Tad šiemet minėjimas buvo nukeltas į vasario 23.

Artimiausią Vasario 16-ajai sekmadienį sostinės Šv. Mato katedroj, kur į mišias susirenka daug amerikiečių ir kitų tautybių žmonių, už Lietuvą būna aukojamos mišios ir pasakomas specialus pamokslas. Taip ir šiemet sekmadienį, vasario 14, Šv. Mato katedroj vyko atitinkamos pamaldos su atitinkamu pamokslu. Aukojimo procesijoje jėg tautiniais drabužiais pasipuošę lietuviai atžalynas. Buvo giedamas ir Lietuvos himnas.

Popietė JAV Washingtono apylinkės valdyba Latvių centre Rockvillės priemiesty surengė specialų Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimą, kur originaliomis mintimis atautą kalbą pasakė svečias iš Kalifornijos Juozas Kojelis. Meninę dalį atliko svečiai dainininkai iš Argentinos: Z. Valadkaičė-de Lopez ir A. Slančiauskas. Jiem akomponavo čikagietis M. Drunga. Tai buvo vienas iš originaliųjų minėjimų, kartu savitas ir tuo, kad jo programą atliko

svečiai iš Argentinos, Los Angeles ir Chicagos.

Vasario 16-osios popietė Amerikos Balso lietuvių tarybos įstaigų šventės proga įvyko trumpas tradicinis pobūvis, kuriame dalyvavo AB Europos diviziono viršininkas J. Dixon, jo pavaduotojas, latvių ir estų tarybų štabo nariai, keli administracijos pareigūnai, taip pat svečiai solistai iš Argentinos su savo akompanatorium M. Drunga. Svečiai sveikino lietuvių tarybos viršininką A. Petrūtį ir jo štabo narius, tą dieną pradėjusius 32-uosius radijo transliacijų į Lietuvą metus per valdžios išlaikomą Amerikos Balsą.

Vakare Lietuvos pasiuntinybės rūmuose vyko tradicinis Lietuvos atstovo Washingtono dr. Stasio Bačkio ir jo žmonos rengtas priėmimas diplomatom, amerikiečiam pareigūnam, užsienio diplomatom. Kadangi šiuo metu Washingtono ir apylinkėse gyvena gal apie 200 lietuvių, todėl visi toli gražu pasiuntinybės rūmuose nesutūpinti. Tad ir apsiribojama kviešti tik lietuviškų organizacijų pirmininkus ir spaudos atstovus.

Šiemet priėmimo Lietuvos pasiuntinybės dalyvavo prezidento Reagano specialus padėjėjas ryšiais su amerikiečių visuomene, lietuvių kilmės Jack Burgess. Ypač gausiai buvo atstovaujamas valstybės departamentas. Dalyvavo valstybės sekretoriaus pavaduotojas žmogaus teisių reikalams Elliot Abrams, viešai taręs įdomų ir drąsinantį žodį, taip pat ir vienas jo pavaduotojų — Peter Sarros su žmona, valstybės departamento Rytų Europos skyriaus direktorius John Davis su žmona ir eilė kitų pareigūnų. Atsilankė ir Vatikano apaštališkosios delegatės arkivyskupas Pio Laghi, Kamerūno ambasadorius, Latvijos atstovas dr. Dinbergs su žmona, ukrainiečių kongreso pirmininkas prof. Lev. Dobrianky, kelių amerikiečių laikraščių atstovai, kelių senatorių ir kongresmanų štabo nariai (daugumas senatorių ir kongresmanų buvo išvažinėję).

Iš lietuvių tarpo dalyvavo Vli-ko vicepirmininkai dr. K. Jurgėla

Pennsylvanijos gubernatorių pasirašo lietuvių dienos proklamaciją. Prie stalo sėdi Joseph Yazalinas, Lietuvos vyčių 146 kuopos pirmininkas, gubernatorių Dick Thornburgh, Louis Skeprians, etninio komiteto direktorius ir patarėjas prie gubernatoriaus. Stovi iš k. Bernice Mickatavage, Marge Yezalinas, Charles Bojanic, GHAAC pirmininkas ir serbų komisijonierius, Anne Pancharis, Annie Morgalis.

ir inž. L. Grinius, PLB atstovas A. Gureckas, JAV LB atstovas V. Nakas, Altos atstovas dr. J. Genys, Amerikos Balso lietuvių skyriaus viršininkas A. Petrūtis, Ateitininkų federacijos vadovas J. Laučka, LB Washingtono apylinkės pirmininkė S. Kondratienė, buvęs Santaros-Sviesos pirm. dr. Vengris ir kiti. Specialius sveikinimus raštu Lietuvos atstovui atsiuntė PLB pirmininkas V. Kamantas, Lietuvių respublikonų federacijos pirm. A. Milūnas, Lietuvių Moterų Klubų federacijos pirmininkė M. Noreikienė ir kiti.

Iki šiol Lietuvos pasiuntinybės rūmų Washingtono remontui įvairių lietuvių organizacijų ir

paskirų asmenų jau yra suaukotta apie 45,000 dol. Tai graži suma, bet toli gražu dar nepakankama. Kadangi naujos aukos ateina beveik kiekvieną dieną, reikia tikėtis, kad iki pavasario gal bus priartėta prie 100,000 dol. sumos. O ilgai delsti su remontu nebegalima, jei norima dar ilgam laikui išlaikyti Washingtono tų miniatiūrinį nepriklausomos Lietuvos kampelį, kuriame sukaupta tiek daug istorinių suvenyrų, mažai dar istorikams žinomos dokumentacijos iš nepriklausomos Lietuvos ir vėlesnių laikų, taip pat lietuvių dailininkų paveikslų ir kitų vertybių.

VL. R.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA INFORMUOJA

Lietuvos nepriklausomybės atstovų rūmuose

JAV atstovų rūmuose, Washingtono, Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo minėjimas įvyko vasario 23. Kun. Viktoras Rimšelis buvo pakviestas sukalbėti invokaciją. Prieš tai atstovų rūmų pirmininkas pateikė kun. V. Rimšelio pagrindines biografines žinias, pažymėdamas ir jo spaudos darbus. Savo invokacijoje kun. V. Rimšelis prašė Viešpatį, kad atkreiptų dėmesį į tautas, kurios yra persekiojamos ir kenčia kūnu ir dvasia.

Atstovų rūmuose Lietuvos nepriklausomybės minėjimą organizavo kongresmanas Frank Annunzio. Jis iš anksto kreipėsi raštu į kongresmanus, paskatindamas juos savo pareiškimais minėjime dalyvauti. Savo kalboje kongresmanas Annunzio išskėlė lietuvių tautos ryžtingumą, siekiant atgauti nepriklausomybę. Išskėlė Lietuvos laimėjimus nepriklausomybės laikotarpyje, pagyrė lietuvių sumanumą, demokratijos pamėgimą. Pabrėžė, kad Lietuvos nepriklausomybė buvo išplėsta Stalino raudonosios armijos. Laisvės gynėjai buvo įkalinti, deportuoti. Išryškino, kaip Madrido konferencijoje ir kitomis progomis JAV gina lietuvių teisę į laisvę. Pirminė Amerikos Lietuvių Tarybos pastanga laisvinimo srityje. Pažymėjo kongresmanų laišką Brežnevui, reikalaujant, kad būtų išlaisvintas Vytautas Skuodis. Reikė viltį, kad netrukus Lietuvos nepriklausomybė bus atstatyta.

Panašias mintis pareiškė ir kongresmanas J. Moakley (Mass.) Kongr. Annunzio prašymu, Lietuvos nepriklausomybės minėjimas tęsis penkis dienas ir savo pareiškimus turės progos padaryti daugelis kongresmanų. Iki vasario 23 imtinai jau kalbėjo 53 kongresmanai.

Šiame atstovų rūmų posėdyje svečių suoluose dalyvavo dr. S. Bačkis, A. Petrūtis, dr. L. Kriaučeliūnas, dr. J. Genys, R. Tričytė, inž. V. Naudžius, M. Samatienė, A. Vaičiulaitis, kun. J. Prunskis. Aplanke kongresmanų įstaigas, dr. L. Kriaučeliūnas, R. Tričytė, kun. J. Prunskis padėjo kongresmanui Annunzio,

kongr. J. Nelligan, kongr. Russo ir kitiem.

Lietuvos nepriklausomybės minėjimas senatė

JAV senatė Lietuvos nepriklausomybės minėjimas įvyko vasario 23. Amerikos Lietuvių Tarybos paprašytas, minėjimą organizavo sen. Charles Percy, kuris minėjimą ir pradėjo savo lietuviams labai palankia kalba. Pirminė laisvos Lietuvos konstitucija, garantavusią kalbos, susirinkimų, religijos laisvę. Pirminė žiauriai Sovietų Sąjungos įvykdytą Lietuvos okupaciją. Reikė viltį, kad ir kiti kolegos senatoriai jungsis ginant Pabaltijo tautų teises. Džiaugėsi, kad JAV nepripažįsta tų kraštų inkorporacijos į Sov. Sąjungą, ką yra patvirtinęs ir prezidentas Reagan bei valstybės sekretorius Haig. Pirminė kalinamas lietuvius, išvardindamas JAV piliečių V. Skuodį, B. Gajauską, V. Petkų. S. Kudirkos išlaisvinimas tepaskatinti siekti ir kitų išlaisvinimo. Krizė Lenkijoje, Lietuvos žmonių komunizmo nesėkmė. Vyriausybė, kuri bijo laisvo žodžio, turi būti pasmerkta. Reikiama viltį, kad teisėti Lietuvos laisvės reikalavimai pagaliau triumfuos.

Senato posėdyje per sen. Percy kalbą dalyvavę lietuviai dr. L. Kriaučeliūnas, R. Tričytė ir kun. J. Prunskis nuoširdžiai senatoriui Percy padėjo už tokį uolų, nuolatinį Lietuvos teisių gynimą. Ir daugiau senatorių savo pareiškimuose Lietuvos laisvės reikalui padarė. Iki vasario 23 imtinai kalbėjo 9 senatoriai.

Radio bangomis į Lietuvą

Amerikos Balso lietuviškojo padalinio vadovas A. Petrūtis turėjo pasikalbėjimus su nuvykusiais į Washingtoną dr. L. Kriaučeliūnu, inž. V. Naudžiumi, stud. R. Tričyte ir kun. J. Prunskiu. Jie papasakojo apie lietuvių veiklą išveivijoje. Tie pasikalbėjimai radijo bangomis bus perduoti į Lietuvą.

Alto komisijos

Amerikos Lietuvių Tarybos veikla plečiama įvairių komisijų darbais. Valdybos posėdyje vasario 19 buvo sudarytos šios komisijos:

IS VISUR

— Ona Zailskienė, lietuvių skautų buvusi vyriausioji skautininkė, po sunkios ir ilgos ligos mirė vasario 22 Cicero, Ill. Velionė buvo nuoširdi skautė, Vasario 16 gimnazijos ir Balfo Cicero skyriaus darbuotoja, rūpestinga jaunimo auklėtoja.

— Hermanas Tumas, Mažosios Lietuvos patriotas, sulaukęs 82 m. amžiaus, vasario 17 mirė Los Angeles, Calif. Jo prašymu kūnas sudegintas ir pelenai bus nuvežti į Lietuvą palaidoti Švėkšnos kapinėse. Nuliūdime liko žmona dr. Elena Tumienė-Valiūtė, Fulertono universiteto profesorė, sūnus Vydūnas su marčia. Velionis buvo labai nukentėjęs nuo nacių ir netekęs dalies sveikatos.

— Amerikos Lietuvių Taryba buvo paskelbusi konkursą ir paskyrė premijas už geriausius straipsnius kitataučių spaudoj apie Lietuvą. Vertinimo komisiją sudarė inž. Gr. Lazauskas, dr. J. Valaitis ir A. Adomėnas. Pirmą 500 dol. premija paskirta prof. dr. V.S. Vardžiui, Norman, Okla., antra 300 dol. premija paskirta Gintei Damušytei, Woodhaven, N.Y., trečia 200 dol. premija paskirta Aldonai Ryan, Centerville, Ohio. Premijų mecenatas yra kun. dr. J. Prunskis.

— Karolina Masiulytė nuo kovo 3 Paryžiu, "La Sou' Pap" kavinėje-teatre vaidins savo sukurtoje ir režisuotame vieno aktoriaus spektaklyje "Pourquoi c'est comme ça?"

— Lietuvių Lake Worth Klubas, įvertindamas Darbininko pastangas, per valdybos pirmininką Vincą Dovydaitytį atsiuntė 20 dol. auką. Ačiū labai.

— Šiaudinukų paroda Čikagoje, Balzoko muziejuje, vyko visą gruodžio mėnesį.

— Vytautas Pundzevičius 1981 liepos 16 mirė Darmstadto miesto ligoninėje, Vokietijoje. Jisai turėjo brolių Petrą Pundzevičių, kuris anksčiau gyveno Montrealy, o dabar yra persikėlęs į JAV. Jis pats arba apie jį žinantieji prašomi pranešti jo adresą Darbininko redakcijai. Petras ieškomas brolio palikimo reikalui.

Sekretoriato: inž. Gr. Lazauskas (pirm.), I. Blinstrubienė ir kun. J. Prunskis.

Politinė: dr. K. Šidlauskas (pirm.), dr. L. Kriaučeliūnas ir adv. A. Domanskis.

Visuomeninė: dr. L. Kriaučeliūnas (pirm.), R. Tričytė ir P. Bučas.

Alto skyrių: T. Blinstrubas (pirm.), dr. V. Šimaitis, J. Lėkas. Finansų: M. Pranevičius (pirm.), P. Bučas, dr. J. Valaitis.

Spaudos ir informacijų: kun. dr. J. Prunskis (pirm.), inž. Gr. Lazauskas, A. Adomėnas.

Teisių ir statuto: dr. J. Valaitis (pirm.), T. Blinstrubas, adv. A. Domanskis, inž. Gr. Lazauskas, J. Lėkas, M. Pranevičius.

Namų administravimo: dr. V. Šimaitis (pirm.), inž. Gr. Lazauskas, I. Blinstrubienė.

Lietuva žemėlapyje

Freedom House Washingtono išleido sąrašus laisvų ir nelaisvų kraštų su atitinkamu žemėlapiu. Kadangi ten nėra reikiama pažymėtas Lietuvos pavergimas, Alto pirm. dr. K. Šidlauskas parašė raštą Freedom House egzekutyvo direktoriui R. Sussman, kad šis reikalas būtų pataisytas.

Pritaria Solidarumo sąjūdžiai

Jungtinio Pabaltiečių Amerikiečių komiteto vadovybė paskelbė pareiškimą, kuriuo pritariama lenkų Solidarumo sąjūdžio laisvės, demokratijos, darbininkijos teisių gynimo pastangoms, kas žadina visų pabaltiečių viltis.

Amerikos Lietuvių Taryba

POLITINIŲ STUDIJŲ SAVAITGALIS

(atkelta iš 3 psl.)

giris pateikė šeštadienio darbų santrauką, kad tą dieną nedalyvavusieji galėtų susidaryti vaizdą, kas vyko pirmąją studijų dieną.

M. Naujokaitis kreipėsi į susirinkusius K. Palčiausko reikalui, kuris laikinosios Lietuvos vyriausybės 1941 buvo paskirtas Kauno miesto burmistru, o dabar neteisingai yra kaltinamas kaip nacių bendrininkas. Kvietė visus jam padėti.

Pagaliau buvo pagrindinė A. Gečio paskaita "Lietuvos laisvinimo veikla: kaip yra ir kaip galėtų būti". Su juo susirinkusius supažindino D. Vizgirdienė, LB Los Angeles apylinkės pirmininkė.

Paskaitininkas daugiausia

ribojosi pirmąja šios temos dalimi. Jis sakė, kad, naudodamiesi rezoliucijų komiteto pramintais takais, žinom, kaip prieiti prie kongresmanų, senatorių ir kitų pareigūnų. Prieš dešimtmetį LB ėmė aktyviau įsitraukti į laisvinimo darbus, remdamasi jaunų žmonių talka. Nors tradiciniai veiksniai nestokoja šalininkų, bet jų veikla nėra pateisinama. Vlikas nesugebėjo priderinti prie besikeičiančių laiko reikalavimų. Jo politinė sąranga neatitinka realios padėties. Galbūt geresnės veiklos išsvystymui jis turėjo likti Europoje.

Kalbėdamas apie Altą, jis pasakė, kad jos aukso amžius buvo pirmasis dvidešimtmetis. Šiuo metu čia pasireiškia perdėtas biurokratizmas ir centralizacija, užgniaujant privačią iniciatyvą.

Vyresnieji simpoziumo dalyviai: iš k. Ig. Medziukas, R. K. Vidžiūnienė, J. Ruokis, J. Kojelis. Nuotr. A. Gulbinsko

Ignas Medziukas

12-oji dailės paroda (2)

PARODOS ATIDARYMAS

Vasario 13, šeštadienio vakare, Kultūros Židinį susirinko nemaža publikos. Daugiausia susitelkė viršutinėje salėje.

Parodos atidarymas

Čia 7 v.v. įvyko parodos atidarymas. Atidarymui vadovavo LB apygardos pirmininkas A. Vakselis. Į garbės prezidiumą pakvietė Lietuvos gen. konsulą Anicetą Simutį, JAV LB Kultūros Tarybos pirmininkę Ingridą Bublį, kuri specialiai atvyko iš Clevelando į šias iškilmes, Brooklyno pranciškonų vienuolyno viršininką Tėv. Leonardą Andriekų, OFM, dail. Česlovą Janušą, kuris aštuonerius metus labai nuoširdžiai rengė tas parodas, Kasos atstovą Romą Kežį, N.Y. Liet. Dailininkų Sąjungos pirmininkas Petras Vaškys.

Parodą gražia kalba atidarė Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis.

Toliau pirmininkavęs A. Vakselis prisiminė mirusių dail. Reginą Ingelevičienę. Ji dalyvavo eilėje LB apygardos surengtų parodų (1, 4, 5, 7, 10). Mirė 1980 kovo 30. Dėl ligos jau nebegalėjusi dalyvauti 11-toje parodoje. Jos prisiminimas pagerbtas susikaupimo minute atsistojus.

Jos mokslo draugas buvo Česlovas Janušas. Ir jis buvo pirmininko prisimintas ir pagerbtas kaip uolus parodų rengėjas, padarytas šios parodos rengimo komiteto garbės pirmininku. Jam prisegtas baltas gvazdikas į švarko atlapą. Dail. C. Janušas tarė grupą padėkos žodį.

Premijas įteikiant, pirmoji kalbėjo JAV LB Kultūros Tarybos pirmininkė Ingrida Bublė. Kalbėjo apie kultūros prasmę ir jos reikšmę tautai ir palinkėjo šiom parodom kuo gražiausias atiteities.

Kultūros Taryba buvo šios parodos LB apygardos 300 dol. premijos mecenatas. Ji ir atvežė apygardai 300 dol. čekį ir čia įteikė. Šią premiją laimėjo dailininkai Anastazija ir Antanas Tamošaičiai, kurie savo kūryba skleidžia tautinį meną ir kurie abu dirba drauge. Bet jų nebuvo. Gyvena Kanadoje.

M. K. Čiurlionio vardo 300 dol. premijos mecenatas buvo lietuvių bankinis kooperatyvas Kasa. Kasos atstovas Romas Kežys ir įteikė šią 300 dol. premiją laimėjusiam. Tuo laimėtoju buvo dail. Vytautas Ignas.

Vienkartinės Juozo Zikaro 300 dol. premijos, skirtos šio žymaus skulptoriaus gimimo 100 metų sukakčiai paminėti, mecenatai buvo Vainučio Zikaro, skulptoriaus sūnaus, šeima. Premiją įteikti pavedė jaunimui, Vainučio

Vasario 14 du mūsų šachmatininkai — Edvardas Staknys ir Arūnas Simonaitis, atstovaudami Lietuvių Atletų Klubui, žaidė prieš latvius — G. Znotinš, K. Berzinš.

Pirmoji vieta teko latviui Znotinš. Jis nugalėjo Staknį ir šiaip taip įveikė Simonaitį.

Antroji vieta teko Arūnui Simonaičiui. Jis nugalėjo Berzinš ir Staknį.

Vasario 26, penktadienį, mūsų šachmatininkai vėl pradėjo rinktis į savo "klubą", ir Kultūros Židinio posėdžių menę. Čia žaidė Ziggie Dičpinigaitis, Linas Kudžma, Juozas Vilpišauskas, Česlovas Janušas, Edvardas Staknys ir Arūnas Simonaitis.

Kitą penktadienį, kovo 5, vėl visi renkames į Kultūros Židinį. Atsineškite savo lentas. Jei galite, atsiveskite ir savo draugus. Pradžią 8 v.v.

Zikaro vaikam — Šarūnui ir Eglei Zikaram. Premija teko skulptoriui Vytautui Kašubai, bet jo atidaryme nebuvo.

12-tosios dailės parodos 100 dol. premijos mecenatu buvo Simo Kudirkos šaulių kuopa. Pirmininkas K. Miklas ir įteikė premiją dail. Vidai Krištolaitytei.

Pratęsiant premijas, LB apygardos pirmininkas 1600 dol. čekį įteikė Maironio liuanistinei mokyklai. Čekį priėmė tos mokyklos tėvų komiteto atstovas Algis Jankauskas. Tai Kultūros Fondo auka lietuviškai mokyklai.

Parodos rengėjus, laimėtojus ir dalyvius pasveikino ir N.Y. Liet. Dailininkų Sąjungos pirmininkas Petras Vaškys.

Sukaktuvinių prisiminimas

Toliau buvo sukaktuvinių prisiminimas. Rengėjai jau eilė metų prie šių parodų prijungia įvairius dailininkus sukaktuvinius. Buvo prisimintas Adalbertas Staneika, M. Dobužinskis, Adomas Varnas.

Šioje parodoje prisiminti Ignas Šlapelis, Petras Rimša, Juozas Zikaras. Jiem visiem praėjusiais metais suėjo 100 metų nuo jų gimimo.

Apie juos kalbėjo Paulius Jurkus. Pirmą apibūdino Igną Šlapelį, paskui Petrą Rimšą, kiek ilgiau sustojo ties Juozu Zikaru, išryškindamas vieną kitą darbą — jo Nežinomo kario kapą, Laisvės paminklą, Knygnešį, monetas, religinį meną.

Po trumpos jų kūrybos apžvalgos pirmininkas A. Vakselis kvietė visus prie kavutės, pyragaičių ir prie vyno.

Po šio atidarymo buvo padarytos įvairios parodos rengėjų, dalyvių ir svečių nuotraukos. Didžiojoje salėje buvo duodamas vynas, paskui pereita į mažąją salę, kur buvo kavutė, pyragaičiai, kur veikė baras.

Atskirai dar parodos dalyviams ir kviestiem svečiam posėdžių menėje buvo surengtas kitas prisiminimas.

Susirinkę dar apžiūrėjo parodą, pasikalbėjo. Ši vakaronė užsitęgė iki 10 v.v.

Kitą dieną ypatingai daug susirinko į literatūros popietę ir į koncertą. Atsilankė per 250. Tai parodo, kad New Yorkas mėgsta savo lietuviškąją kultūrą ir ją pagerbia.

Kitame numeryje apžvelgsime tą literatūros vakarą ir susipažinsime su paroda iš arčiau. (p.j.) (Bus daugiau)

Apiešimo parapijos ir Perkūno chorai Kultūros Židinio scenoje, minint Lietuvos nepriklausomybės šventę vasario 21. Kairėje tų chorų dirigentas ir vadovas Viktoras Ralys. Nuotr. L. Tamošaičio

PAMINĖTA LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖ

Lietuvos nepriklausomybės šventę paminėta vasario 21, sekmadienį, pamaldomis ir akademija Kultūros Židiny.

Pamaldos Apieškime

Apieškimo parapijos bažnyčioje 11 val. buvo iškilmingos pamaldos. Mišias koncelebravo kun. kleb. Jonas Pakalniškis, kun. Antanas Račkauskas, Tėv. Leonardas Andriekus, OFM, kuris pasakė įspūdingą, šventei pritaikytą pamokslą. Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis, kaip kasmet po komunjijos tarė žodį.

Giedojimo parapijos ir Perkūno chorai. Vadovavo Viktoras Ralys. Organizacijos dalyvavo su vėliavomis.

Iškilmės Kultūros Židiny

Čia iškilmės prasidėjo 3 val. Žmonių atsilankė per 400. Prie įėjimo buvo renkamos aukos, — 88 dalyviai paaukojo arti 2000 dol. Daugiausia aukojo Tautos Fondui, paskui Altai, Lietuvių Bendruomenei.

Sceną papuošė Paulius Jurkus, Mindaugo laikų Lietuvą sujungdamas su Vasario 16, įvesdamas lietuviškų ornamentų.

Ieškota įvairumo

Šių metu programoje ieškota įvairumo. Į sceną pradžioje buvo išvesti abu chorai. Pirmoje

Švenčių proga, kai ieškoma dovanų, prisiminkime lietuvišką knygą. Daug lietuviškų knygų turi Darbininko administracija.

daly buvo ir dainos ir tautiniai šokiai.

Minėjimą pradėjo New Yorko Altos šių metų pirmininkas Alfonsas Marcelynas. Įneštos vėliavos, jungtinis choras sugiedojo himnus, invokaciją sukalbėjo kun. kleb. Jonas Pakalniškis.

Tuoju buvo dainos. Perkūno choras padainavo: Pražydo jazminai po langu — partizanų dainą, Gaudžia trimitai — M. Petrausko.

Visai programai vadovavo Jūratė Balsytė, kuri gražiai kalba ir lietuviškai ir angliškai, turi malonau tembro balsą, sumaniai orientuojasi situacijoje. Bet jos vaidmuo nebuvo toks didelis, nes Altos pirmininkas daug kur pats viską atliko ir pranešė.

Jis pravedė ir svečių pristatymą. Paskaitė daugybę pavardžių, kurių visai nebuvo salėje, o buvusius pristatė visai be jokios tvarkos ir be pagarbos. Pvz., Lietuvos gen. konsulą Anicetą Simutį nukėlė kažkur toli toli.

Gražų žodį tarė ir Lietuvos gen. konsulas. Kalbėjo lietuviškai ir angliškai, kalbėjo trumpai ir dalykiškai.

Proklamacijos

Kaip įprasta, New Yorko valstybės proklamaciją perskaitė ir įteikė senatorius Martin J. Knorr, New Yorko miesto proklamaciją paskaitė ir įteikė Walter Ward.

Antibolshevikinio bloko tautų vardu žodį tarė Peter Wytenus, nors tai nebuvo programoje numatyta.

Kongreso atstovė Geraldine A. Ferraro pasakė gražią ir neilgą kalbą. Prisiminė ir Lietuvos praeitį ir dabartinę padėtį.

Pirmoji dalis baigta tautiniais šokiais. Tryptinis, New Yorko tautinių šokių ansamblis, vadovaujamas Jadvygos Matulaitienės, pašoko tris šokius — Vėdarą, Lielį, Audėjęlę.

Antroji dalis

Po pertraukos antroji dalis pradėta Vliko vicepirmininko Liūto Grinius kalba. Jis atvyko iš Washingtono. Kalbėjo neilgai, pasiremdamas aktualiais reikalais. Kalba buvo tvarkingai parašyta, gražiai perskaityta.

Tryptinis dabar vėl pašoko tris šokius — Gyvatarą, Juodąjį Jonkėlį, ratelių pyne. Šokius akordeonu palydėjo A. Razgaitis.

Reikia pasidžiaugti Jadvygos Matulaitienės darbu. Visas ansamblis jau atsinaujinęs. Beveik visi šokėjai nauji. Ir šoko jie gražiai, gerai išmokyti prityrusios mokytojos.

Paskaitytos rezoliucijos, kurios savo forma priminė kokį pranešimą ar memorandumą.

Dainuoja chorai

Apieškimo parapijos choras padainavo: Tėvynės maršą — G. Gudauskienės, Kur giria žaliuoja — J. Gudavičiaus.

Mišrų chorą sudarė Perkūno choras, Apieškimo parapijos choras ir kvietieji dainininkai. Mišrus choras padainavo: Šiaurės pašvaistė — S. Sodeikos, Augau pas tėvelį — liaudies dainą, Lietuviais esame mes gimę — St. Šimkaus. Choram

Kongreso narė Geraldine Ferraro kalba Lietuvos nepriklausomybės minėjime vasario 21 Kultūros Židiny. Nuotr. L. Tamošaičio

Liūtas Grinius kalba Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjime Kultūros Židiny vasario 21. Nuotr. L. Tamošaičio

vadovavo Viktoras Ralys.

Choras savo tarpe turėjo gražaus jaunimo. Dainavo pakiliai. Minėjimą uždarė Altos pirmininkas A. Marcelynas.

Baigiamosios pastabos

Visos atskiros dalys buvo tvarkoje — ir abi kalbos, ir atjaunėjęs Tryptinis, ypač visus pradžingus chorai, bet visumoje minėjimui trūko tvarkos, elegancijos. Per daug visur kišosi pirmininkas, o situacijos apvaldyti nesugebėjo. Pvz. užmiršo įteikti gėles J. Matulaitienei. Jas įteikė, kai iš salės baigė išeiti publika. Pirmoje dalyje paskelbė pertrauką, kai dar turėjo šokti Tryptinis. Paskui reikėjo visa tai atitaisyti.

Altos pirmininkai keičiasi rotacine tvarka. Bet ir pačiai Altai turėtų rūpėti tokių minėjimų sklandumas, pakilumas. (p.j.)

NAUJA VLIKO VALDYBA

Š.m. vasario 20 Chicagoje įvykusiame Vliko tarybos posėdyje Vliko valdybos pirmininkas dr. K. Bobelis pristatė naują Vliko valdybą trejų metų kadencijai. Ją sudaro: dr. Elena Armanienė, Jonas Daugėla, inž. Liūtas Grinius, inž. Vytautas Jokūbaitis, dr. Kostas Jurgėla, dr. Domas Krivickas, dr. Jonas Stiklorius, dr. Jokūbas Stukas ir Nijolė Vaitėkūnienė. Vliko-Eltos įstaigos vedėja — Margarita Samaitienė. Naujoji valdyba buvo Vliko tarybos patvirtinta vienuolika balsų, trim susilaikius. Valdyba pareigomis pasiskirstys kovo 13 Washingtono įvykstančiame Vliko posėdyje.

— Kun. Kazimieras Pugevičius, Lietuvių Informacijos Centro vadovas ir Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos reikalų vedėjas, nuo kovo 3 iki balandžio 13 lankysis Australijoje, kur įvairiose lietuvių kolonijose vadovaus gavėnios rekolekcijoms. Sveičiui bus sudarytos progos padaryti pranešimus Australijos visuomenei apie religijos persekiojimą sovietų okupuotoj Lietuvoj ir lietuvių katalikų vedamą sunkią kovą už savo teises. Tai bus stengiamasi pasiekti paskaitomis, pokalbiais su televizijos ir radijo atstovais.

— Draugo romano premijos įteikimo iškilmės įvyks Clevelande kovo 20-21. Premiją laimėjo Birutė Pūkelevičiūtė už romaną "Devintas lapas". Po akademijos Jono Kelečiaus vadovaujamas meno vienetas suvaidins Vinco Krėvės veikalą "Raganius".

— Chicagos skautų Kaziuko mugė vyks kovo 7 Jaunimo Centre.

— Rinkimai į JAV LB X-ąją tarybą ir PLB VI-ąją seimą vyks gegužės 8-17 imtinai. Kandidatų atitinkamos apygardos rinkimų komisijai turi būti pasiūlyti iki kovo 1. Kandidatų į tarybą ar seimą gali būti kiekvienas 18 metų sulaukęs, JAV LB apylinkė registruotas ir LB teises turįs lietuvis ar lietuvi. Kandidatų gali siūlyti ne mažiau kaip 10 tas apygardos ribose registruotų lietuvių.

— Komp. Julius Gaidelis parašė naują 3 veiksmų operą pagal Anatolijaus Kairio libretą "Karalius Mindaugas". Operos turinys vystomas dviem kryptim: Mindaugo pastangos išlaikyti sostą suvienytoje valstybėje ir jo asmenų drama pamilus žmonos seserį. Veikalas apima 1253-63 m. laikotarpį. Veikia 10 charakterių. "Karalius Mindaugas" įteiktas Chicagos Lietuvių operai susipažinti.

— Dr. Gediminas Balukas parinktas Holy Cross ligoninės Chicagoy moterų ligų skyriaus vedėju.

— Aras Mažeika, Robertas Saldys, Sandra Saldytė, Ricardo Bendoraitis ir Ramutė Kemežaitė (JAV) vadovavo Pietų Amerikos Lietuvių jaunimo stovyklai, kuri vyko sausio 25-30 Brazilijoje, Lituanicos sodyboje. Dalyvavo 40 jaunuolių iš Brazilijos, Urugvajaus, Argentinos ir Venezuelos. Sporto komisijai vadovavo Tadeu Machado Bendoraitis.

— Žibuntas Mikšys Karlsruhės valstybės teatre turėjo ofortų parodą G. Buecherio dramai "Leonce ir Lena". Paroda veikė nuo 1981 rugsėjo 27 iki šių metų sausio mėnesio.

— LB Brocktono apylinkės, valdyba, įvertindama Darbininko talką, atsiuntė 25 dol. auką. Ačiū labai.

— Dail. Vytautas Kasiulis su žmona jau 22 metus turi savo galeriją Paryžiuje (Galerie Royale, 11 rue Royale, Paris 8). V. Kasiulis kovo mėn. dalyvaus "Salon des Independants" parodoje, rengiamoj Paryžiuje.

— Moksleivių ateitininkų stovykla Neringoj šiomet vyks rugpiučio 15-22. Registruotis pas ses. M. Margarią, I.C.C., Putnam, Conn. 06260.

— Nauji Darbininko skaitytiniai: M. Bernat, E. Hartford, Conn., J. Olschwang, W. Germany. Užsakė kitiem: M. Trakimas savo tėvui Jonui Trakimui, abu iš Philadelphia, Pa., P. Račkauskas, Dorchester, Mass. — M. Žiaugrai, Sharon, Mass. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojam. Naujemi skaitytojam Darbininko prenumerata pirmiem metam tik 12 dol. Atnaujinant — visiem 15 dol. metam.

KELIONĖS Į LIETUVĄ — 1982

Speciali 17 dienų kultūrinė ekskursija su 11 dienų Lietuvoje, 3 Leningrade, 2 Maskvoje. Ši ekskursija skiriama universitetų studentams susipažinti su Lietuvos kultūrinio ir artistinio gyvenimu. Birželio 17-liepos 3\$1,679.

16 DIENŲ EKSKURSIJOS

balandžio 28-gegužės 13 \$1,599
rugsėjo 15-30 \$1,599
gruodžio 21-sausio 4 \$1,549
Kelionė: Varšuvoje 2, Vilniuje 6, Rygoje 4, Frankfurte 1.

11 DIENŲ EKSKURSIJOS

gegužės 12-22 \$1,229
birželio 2-12 \$1,229
rugpiučio 18-28 \$1,229
rugsėjo 1-11 \$1,229
Kelionė: Varšuvoje 2, Vilniuje 6, Frankfurte 1

gegužės 27-birželio 5 \$1,229
liepos 22-31 \$1,269
spalio 7-16 \$1,199
Kelionė: Maskvoje 1, Vilniuje 6, Leningrade 2

Ekskursijų kainos bazuojamos pagal lėktuvų kainas su Lufthansa iš Bostono ir New Yorko arba Finnair iš New Yorko. Visos mūsų ekskursijos yra palydimos prityrusių palydovų iš mūsų įstaigos. Vletų skalvis robotas. Dėl smulkesnių informacijų kreiptis:

BALTIC TOURS
8 White Oak Road
Newton, MA 02168
617 969-1190

Daromi giminių iškvietimo dokumentai

2422 WEST MARQUETTE ROAD
CHICAGO, ILLINOIS 60629
PHONE: 312 925-6897
U.S.A.

LIETUVIŲ FONDAS **LITHUANIAN FOUNDATION**

1982 sausio mėn. įnašai.

Santrumpos: atm. įn. — atminimo įnašas, po: įamžintojas, pad. — p. addino, įm. — įmokėjo, suma po pavardės—įnašų iš viso.
2 x 10.00 — Erciuviene, mirusi Lietuvoje, atm. įn.: Landsbergis Algimantas ir Teresė \$10.00, Mockūnas Jadvyga \$110.00.
1 x 20.00 — Malinauskas Jonas \$160.00.
2 x 25.00 — Jančiauskas Povilas ir Stasė \$225.00, Šnipas

Vincas, atm. įn.: Simokaitis Gintaras ir Reda \$25.00.
1 x 30.00 — Gaižutis Jonas (miręs) ir Elena pad. Juras D. \$230.00.
2 x 50.00 — Danta Gytis, M.D., Australija \$300.00, X \$400.00.
8 x 100.00 — Bagdonavičius Jonas, atm. įn. pad. Kačinskas Vincent \$500.00, Banėnas Antanas, inž. atm. įn. pad. Banėnas Amelija \$1,100.00, Kuzmickas Vaclovas ir Valerija \$100.00, Ramanauskas Augustas ir Elena, pad. Ivanauskas Nijolė \$355.00,

Pupelis Adolfas (miręs) ir Pupeienė Jadvyga \$1,600.00, Sinius Narcizas, nužudytas Lietuvoje, ir Veronika, Sibiro kankinė, atm. įn.: dukterys Vanda, Marytė ir Sofija, įm. Gasperienė Vanda \$100.00, Strazdas Vytautas ir Lidija \$100.00, Stulpinas Antanas ir Apolonija, atm. įn. įm. Krauskas Mečys \$100.00.

1 x 105.00 — Valteris Vincas, kapitonas, atm. įn. įm. Ardys Juozas, 12 asmenų \$105.00.
1 x 140.00 — Monkus Jonas, atm. įn.: Monkienė Ada \$140.00
4 x 200.00 — Baranauskas Juozas ir Zofija, atm. įn. Baras Stasys \$200.00, Klova Birutė \$400.00, Lukas Jonas ir Regina \$400.00, Petrusevičius Konstantinas ir Pranciška.
1 x 436.45 — Šimkus Stasys \$3,228.27, V. Vokietija.
1 x 1,000.00 — Gaižutis Jonas, Lietuvos kariuomenės karininkas, atm. įn.: Gaižutienė Elena \$1,000.00.

Iš viso 24 nariai — \$3,501.45.
Patikslinam: 1981 lapkričio mėn. įamžinant Ponelio Prano No. 4762 atminimą, minėtinas ir Lake Worth Lietuvių Klubas kaip aukotojas.
Lietuvių Fondas įžengė į tre-

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Po 6 dol. — B. Vilčinskas, New Britain, Conn., A. Valaitis, Philadelphia, Pa.

Po 3 dol. — S. Klimas, Little Falls, N.J., Z. Strazdas, Palm

Beach Gardens, Fla., O. Saulius, Denver, Colo., T. Zujus, Kearny, N.J., G. Babrauskas, Cicero, Ill., B. Emery, Hicksville, N.Y., H. Butkus, Woodhaven, N.Y., M. Baltaduonis, Bronx, N.Y., J. Tamašauskas, Putnam, Conn., E. Pugh, Long Beach, N.Y., Z. Delininkaitis, Waterbury, Conn., A. Šparkevičius, Philadelphia, Pa.

Po 2 dol. — A. Biretta, Manchester, Conn., V. Vaich, Largo, Fla., Z. Ratas, Merrick, N.Y., V. Bukauskas, Hyde Park, Mass., J. Sabulis, Wallkill, N.Y., B. Burchikas, Upper Darby, Pa., E. Zukas, Jamaica, N.Y., G. Slepakovas, Escondido, Calif., M. Kleiza, Woodhaven, N.Y.

Po 2 dol. — E. Shimanskis, Brooklyn, N.Y., A. Bacevičius,

NAUJOS KNYGOS
E. Juciūtės — Ažuolynėlis, romanas, 8 dol.
Br. Kviklio — Lietuvos bažnyčios, Telsių vyskupija, 20 dol.
J. Brazaičio raštai, I ir II tomas (redaguoti A. Skrupskelienės ir Č. Grincevičiaus), po 15 dol.
J. Puzino — P. Avižonis, 12 dol.
T. Venclovas — 98 eilėraščiai, 6 dol.
P. Klimo — Iš mano atsiminimų, 12 dol.
Dr. A. Rukšos — Kovos dėl Lietuvos nepriklausomybės, 20 dol.

Dr. A. Budreckio — DLK Algirdas, 15 dol.
A. Šapokos — Lietuvos istorija, 18 dol.
Lietuviai Sibire — albumo formato leidinys, 20 dol.
Persiuntimui pridama po 1 dol.

Šios naujos lietuviškos knygos, plokštelės, suvenyrai gaunama Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

NAUJAUSIOS PLOKŠTELĖS

Aras... toli nuo tėvynės. Toronto vyrų choras "Aras" dainuoja 12 dainų, iš kurių Ten, kur Nemunas banguoja ir Tavęs nebemyliu solo dainuoja sol. V. Verikaitis. Choro kitos dainos: Kvietimas į Sūduvą, Aras, Už aukštų kalnų. Visos žmonos tokios pačios, Kur Nemunai jaunų dienų, Tėve mūsų, Sirdis dar žydi, Leiskit į tėvynę ir Suskyniau skynimą. Kaina 10 dol.

Nerija... Clevelando studentų vokalinio vieneto dainos: Prie gintaro jūros, Paskutinį sekmadienį, Obelėlė ir upelis, Tango notturno, Spaudos baltaus valsas, Laukinė aguona, Kregždutės, Gulio ryčio, Oi lekia, lekia gulbių pulkelis, Oi užkit, gauskit, Pūsk trimitą, Barcarolle (iš Hofmanno pasakų), Tik-tak, Alma Ilanera. Kaina 8 dol.

Taip pat gaunamos plokštelės: Pavasaris, dvygnukų Šalčių. Kaina 10 dol. Motulės dainos, "Sodauto" — Bostono lietuvių ansamblio dainos 6 dol. Užaugau Lietuvoje, lietuviškų dainų rinkinys 8 dol.

Persiuntimui pridama 1 dol. Šios ir kitos lietuviškos plokštelės, lietuviškos knygos ir suvenyrai gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

DERMATOLOGIST

J. BARAL, M.D.
245 E. 63 St. N.Y.
Tel. 355-2828

Gydomos odos ir venerinės ligos Persodinami plaukai priimama Medicare

DEXTER PARK PHARMACY

Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

Newton, Mass., A. Pakštys, Niantic, Conn., A. Pocius, Elizabeth, N.J., R. Švinauskas, Studio City, Calif., E. Waitelis, Cocoa Beach, Fla., C. Shapalis, Newton, Mass.

1.50 dol. — J. Bilėnas, Huntington, N.Y.

1 dol. — J. Misiūnas, Fair Lawn, N.J.

Po 1 dol. — P. Mitalas, Philadelphia, Pa., A. Kaminskas, Philadelphia, Pa.

Visiems aukotojam nuoširdžiai dėkoja Darbininko administracija.

APIE LIETUVĄ ANGLIŠKAI

Soviet Genocide in Lithuania, by Joseph Pajaujais-Javis, 246 psl. Irišta. 12 dol.

Lithuania Minor; by Martin Brakas. 302 psl. Irišta. 15 dol.
Lithuania 700 years, redaguota dr. A. Geručio. 458 psl. Irišta. 15 dol.

Lithuanian National Costume, by A. & A. Tamošaitis. Didelio formato, gausiai iliustruota, irišta. 26 dol.

Lithuanian Pioneer Priest of New England, by W. Wolko-vich. 6 dol.

The Catholic Church, Dissent and Nationality in Soviet Lithuania, V. Stanley Vardys — 12 dol.

The Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania, A report for 1979/80 — 8 dol.

Catholics in Soviet-Occupied Lithuania, Faith Under Persecution — 2 dol.

Persiuntimui pridama 1 dol.

Šios ir kitos lietuviškos knygos ar anglų kalba knygos apie Lietuvą, plokštelės, suvenyrai gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

BRIDGES is a monthly newsletter in the English language published by the Lithuanian American Community. It is geared for those Lithuanians who do not understand Lithuanian but are interested in the Lithuanian culture. The newsletter is published monthly and the subscription rate is 5 dol. per year. The readers of Darbininkas are urged to urge the Lithuanians in their local communities to subscribe this newsletter for their sons and daughters interested in their heritage. Write to: Bridges, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207

ORBITAIR INTERNATIONAL, LTD.
Founded 1959
MEMBER OF ASTA IATA FIRST FAMILY OF TRAVEL
Presents

BALTIC-AT-LEISURE TOURS

Coordinated by Jonas Adomėnas
• CHOICE of 3 ITINERARIES. • First-Class Services, Hotels
• Reasonable, All-Inclusive Costs • Escorted from USA via Finnair

Tour I Vilnius — Moscow — Leningrad 10 Days
Tour II Vilnius — Moscow — Leningrad plus Riga 15 Days
Tour III Vilnius — Moscow — Leningrad & Rome 15 Days

Features Include: Group or APEX airfares with departures starting April, three meals daily, comprehensive sightseeing, transfers, guides, theatre visits, air transportation on tour, baggage handled, each group escorted by American Lithuanian-speaking tour leader, visa handling. Deposit only \$100 per person. From just \$1099 to \$1769 per person in double occupancy.

For Free Brochure Folder, Contact:
Jonas Adomėnas
Orbitair International, Ltd.
20 East 46th Street, New York, NY 10017
Tel.: NY (212) 986-1500; (800) 223-7953

DAR APIE TAUPYMĄ LIETUVIŠKOJE KASOJE

Pakartotinai norim pranešti, kad dabar visiems yra prieinamas labai patogus ir naudingas taupymo būdas — IRA (Individual Retirement Account) pensijų indėliai. Visi žinome, kad valdžios administruojamas Social Security pensijos išdas nėra labai geram stovyje. Net yra pranašesčių, kad jis gali labai sumažėti, arba visai bankrutuoti. Iš kur tada gausime pensijos pajamas? Tikimės, kad valdžia ras priemonių pensijų išdai papildyti, bet turime ir patys pasirūpinti savo ateitimi. Padėdami dalį savo uždarbijo KASOJE į santaupas, galime sudaryti daug patikimesnį aruodą, iš kurio vėliau galėsime semti pragyvenimui reikalingas lėšas.

Tam tikslui sudarytas IRA taupymo planas yra labai paprastas ir naudingas ne tik ateityje, bet ir dabar. Kiekvienas dirbantis asmuo gali kasmet pasidėti į taupymo įstaigą 2000 dolerių ir tie 2000 bus visai laisvi nuo valdžios mokesčių. Net ir palūkanos bus laisvos nuo mokesčių šiandien, rytoj ir per visą eilę metų, iki kol pradėsime naudotis savo santaupų vaisiais.

Kai kam atrodo, kad nėra lengva atimti iš algos ar iš santaupų 2000 dolerių, bet nėra reikalo iš karto visą sumą padėti į IRA sąskaitą. Daug lengviau yra taupyti dalimis — paskirstant įmokėjimus mažesniais kiekiais per visus metus. Pagaliau niekas neverčia kiekvienais metais padėti visus 2000 dolerių. Vienam asmeniui negalima daugiau padėti, bet mažiau — visada. Jeigu šeimoje abu — vyras ir žmona dirba, tai galima padėti į IRA sąskaitą ir nurašyti nuo mokesčių 4000 dolerių. Jeigu dirba tik vienas, tada, pildant mokesčių formas kartu, kasmet galima padėti 2250 dolerių.

Išimti savo santaupas galima sulaukus 59.5 metų. Galima taupyti ir toliau — iki 70.5 metų. IRA sąskaitoje laikomi pinigai, nuo ilgiau laikomi, tuo daugiau auga, nes ir užaugusios palūkanos neša vis didėjančius procentus. Neveltui sakoma, kad per 30 metų galima susitaupyti iki milijono dolerių.

Kasos Kredito Unija duoda labai geras palūkanas už IRA pensijos indėlius ir mielai kviečia visus lietuvius pasinaudoti šia ypatinga proga ateities užtikrinimui. Pagaliau, jeigu atrodytų, kad jums IRA indėliai nėra pakeliui, KASOJE galite laikyti kasdienines santaupas, gaudami 9% palūkanų. Tokių aukštų procentų už paprastas santaupas niekur kitur negausite — tik KASOJE. Taip pat galite investuoti į Certifikatus nuo 500 iki 100,000 dolerių, nes kiekviena santaupų sąskaita yra valdžios įstaigų apdrausta iki 100,000 dol.

Norėdami daugiau sužinoti apie KASOS kooperatyvinį banką, skambinkite ar rašykite reklamose nurodytu adresu. Asmeniškai apie KASĄ galėsite sužinoti sekmadienį, kovo 14, 2 val. popiet, atsilankę į metinį KASOS narių susirinkimą Kultūros Židinyje. Visi lietuviai kviečiami dalyvauti ir susipažinti

ti su sėkminga lietuvių taupymo įstaiga New Yorke.
KASOS informacija

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

Licensed by VNESHPOSYLTORG

Gerai pažįstama firma, kuri per daugelį metų skubiai ir tiksliai patarnauja savo skaitlingą klientūrą, siunčiant

DOVANAS - SIUNTINIUS į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir t.t.

GAVĖJAS NIEKO NEMOKA. TŪKSTANČIAI KLIENTŲ PATENKINTI. VISI SIUNTINIAI APDRAUSTI. GARANTUOTAS SKUBUS IR TIKSLUS PRISTATYMAS.

Visuose mūsų skyriuose rasite didelį kiekį įvairių aukštos kokybės prekių prieinamomis kainomis.

Informacijų ir nemokamų katalogų prašykite mūsų vyriausioje įstaigoje ir visuose mūsų skyriuose.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

40 East 49th Street
(Corner of Madison Ave.)
New York, N.Y. 10017
Tel.: (212) 758-1150, 758-1151

Apple-Valley, Min. 55124 New York, N.Y. 10003 New York, N.Y. 10011 So. Boston, Mass. 02127 Bridgeport, Conn. 06610	72 County Road No. 42 45 Second Avenue 135 W. 14th Street 393 West Broadway 1880 Seaview Ave.	612 432-3939 AL 4-5456 CH 3-2583 617 268-8764 203 367-2863
Chicago, Ill. 60629 Cleveland, Ohio 44134	2501 West 69 St. 6089 State Road	WA 5-2737 884-1738
Irrington, N.J. 07111 Grand Rapids, Mich. 49504 Hackensack, N.J. 07601 Hartford, Conn. 06106 Lakewood, N.J. 08701	1082 Springfield Ave. 636-38 Bridge St. N.W. 112 Main St. 1839 Park St. 241 Fourth Street	374-6446 GL 8-2256 201 342-9110 203 232-6600 FO 3-8569 (213) 727-0884
Monte Bello, CA. 90640 New Haven, Conn. 06511 Newark, N.J. 07106 Miami Beach, Fla. 33139 Philadelphia, Pa. 19122 Philadelphia, Pa. 19141 Pittsburgh, Pa. 15203 Waterbury, Conn. 06710 Fort Wayne, Ind. 46808	1800 W. Beverly Blvd. 1329 Boulevard 698 Sanford Avenue 1352 Washington Ave. 1214 N. 5th St. 4925 Old York Rd. 1307 E. Carson Street 555 Cook St. 1807 Beineke Rd.	LO 2-1446 373-8783 305-532-7026 PO 3-4818 GL 5-9586 HU 1-2750 756-1668 432-5402
Worcester, Mass. 01610 Youngstown, Ohio 44503	144 Millbury Street 309 W. Federal Street	SW 8-2868 RI 3-0440

New York City Community School District 14, Brooklyn, is seeking applicants for:
Education Administrator, Senior Curriculum Development and Coordination Instruction Specialist, Level IV.
Education Administrator, Curriculum Development and Coordination Instruction Specialist, Level II.
Education Administrator, Pupil Personnel Supportive Services Instruction Specialist, Level II.
Must have State Certification. Contact Mary Dunne, 215 Heyward Street, Brooklyn, 11206, (963-4800), before March 8, 1982.

PRASOME pagal savo išgales aukoti **TAUTOS FONDUI**: savo uždavinius vykdyti, Lietuvos Laisvės Išdai — laisvajai Lietuvai padėti atsistatyti, 6 kalbomis **ELTOS** informacijoms leisti, radijo transliacijoms įkaupti Lietuvos finansuoti ir politiniams kaliniams gelbėti.
Nepamirktieji tam tikrą procentą ir savo testamentu įrašyti: not-for profit, tax exempt corporation — Lithuanian National Foundation P.O. Box 21073, Wodhaven, NY 11421.

DABAR KASOS KREDITO UNIJOJ:

9% palūkanų už paprastas taupomasias sąskaitas.

12% už Share Certificates 500 dol. sumomis.

MONEY MARKET Certifikatų procentai už 5,000 ir 10,000 dolerių indėlius 6 mėnesiam.

"ALL — SAVERS" Certifikatai 1 metam su laisvomis nuo mokesčių palūkanomis.

Laisvi nuo mokesčių IRA pensijų fondo indėliai su **14.8%** palūkanom.

Paskolos — Namų pirkimo "mortgiciai" — Čekių iškeltimai — Pensijos čekių indėliai ir t.t.

KASOS adresas: 86-01 114th Street, Richmond Hill, N.Y. 11418

Telefonas: (212) 441-6799

Darbo valandos: nuo 9 iki 9 kasdien; penktadieniais ir šeštadieniais nuo 9 iki 5 val. p.p.

Patarnavimas lietuvių ir anglų kalbomis.

Visi indėliai apdrausti iki 100.000 dol.

MIRĖ ŽURNALISTAS VINCAS RASTENIS

Vasario 25 St. Rose Home, Brooklyne, mirė žurnalistas Vincas Rastenis, paskutinius dvejus metus labai sunkiai sirgęs. Palaidotas kovo 1 iš Apreiškimo parapijos bažnyčios Cypress Hills kapinėse. Liko žmona Emilija.

Vincas Rastenis

Velionis buvo gimęs 1905 sausio 16 Juozapinės viensėdy, Salako-Dūkšto valsčiuje, Zarasų apskrityje. Mokėsi Daugailių ir Salako pradžios mokyklose. Gimnaziją lankė Utenoje, net dviem atvejais, Vilniuje, Panevėžyje, kur ir baigė 1924.

Istojes į Lietuvos universitetą, 1924-27 studijavo matematiką. Įsitraukęs į visuomeninį darbą, perėjo į teisę. Teisės mokslus studijavo Vytauto Didžiojo Universitete 1931-1935. Baigęs, dar metus specializavosi Vienos universitete 1935-1936. Studijavo konstitucinę ir tarptautinę teisę.

Visą gyvenimą buvo labai veiklus ir judrus. Visuomeninį darbą pradėjo dar besimokydamas Utenos gimnazijoje, priklausė prie šaulių, blaivininkų ir ateitininkų. 1927 pasitraukė iš ateitininkų ir perėjo į tautininkus.

1926-27 buvo Blaivybės drau-

gijos reikalų vedėjas. 1928 Kauno radiofono sekretorius ir pranešėjas, 1928-31 Lietuvos Aido iliustruoto priedo techninis redaktorius, 1931-35 Lietuvių Tautininkų Sąjungos generalinis sekretorius, 1936 Vakarų dienraščio Klaipėdoje redaktoriaus pavaduotojas, 1937-38 Pažangos bendrovės direktorius, 1939 Vakarų dienraščio vyriausiasis redaktorius ir Klaipėdos Prekybos Instituto lektorius, 1939-40 Lietuvos Aido redakcijos sekretorius ir Vairo bei Jaunosios Kartos specialus bendradarbis.

V. Rastenį 1940 liepos 17 bolševikai suėmė ir kalino Lukiškių kalėjime Vilniuje, Lubiankos-Butyrkų kalėjime Maskvoje. Jis buvo grąžintas į Kauno kalėjimą, kur jį 1941 birželio 23 išlaisvino, prasidėjus vokiečių-rusų karui.

Vokiečių okupacijos metais dirbo kaip teisininkas, 1941-42 — apygardos teismo kandidatas, Prekybos Instituto dėstytojas Šiauliuose, 1942-1944 advokatas Šiauliuose. 1944 pasitraukė iš Lietuvos ir pateko į Prancūziją, gyveno Paryžiuje, 1948 atvyko į Ameriką.

1948-51 buvo Dėvės leidėjas ir redaktorius Clevelande, nuo 1952 apsigyveno New Yorke ir Laisvosios Europos Komitete buvo spaudos ir organizacijų skyriuje vyr. redaktorius, kol išėjo į pensiją.

Spaudoje pradėjo reikštis nuo 1925. Pradžioje rašė daugiausia kultūros ir politikos klausimais, o vėliau jo publicistika išsiplėtė į visas gyvenimo sritis. Bendradarbiavo daugely laikraščių, leidinių, buvo vienas iš Lietuvių Enciklopedijos bendradarbių. Su kitais atrinko — Antano Smetonos didžiosios mintys 1935, išspausdino Politinė tautos vienybė 1937, vienas iš autorių Lietuva tironų pančiuose 1946.

Kaip žurnalistas buvo surinkęs daug medžiagos įvairiais klausimais, ją susitvarkęs taip, kad kiekvienu momentu galėjo panaudoti. Jis kurį laiką redagavo Eltą, kur labai taikliai ir sumaniai mokėjo komentuoti, panaudodamas tą savo surinktą medžiagą bei laiškus.

New Yorke gyvendamas, jis buvo Amerikos Lietuvių Tarybos narys, Lietuvių Žurnalistų Sąjungos pirmininkas (1954-57) ir sumaniai leido Sąjungos biuletinį, Lietuvių Tautinio Sąjūdžio pirmininkas, Lietuvos Nepriklausomybės Tarkos pirmininkas.

Jis taip pat bendradarbiavo ir Darbininko laikraštyje.

Velionio žmonai reiškiamė užuojautą.

ATSISVEIKINIMAS SU V. RASTENIU

Vasario 25 miręs žurnalistas Vincas Rastenis buvo pašarvotas M. Šalinskienės šerminėje. Į laidotuves atvyko žmonių iš Bostono, Clevelando, Chicago, net iš Venecuelos.

Atsisveikinimas įvyko vasario 28 sekmadienio vakare. Maldas sukalbėjo kun. Jonas Pakalniškis. Atsisveikinimo kalbom vadovavo Bronius Bieliukas.

Poetas Stasys Santvaras atsisveikino Lietuvių Enciklopedijos darbuotojų vardu. Jis stilingai ir jautriai žodžiu išryškino velionio asmenybę, jo žurnalistinį talentą ir jo raštų svorį.

Iš Venecuelos buvo atvykusi Jūratė Statkutė ir paskaitė savo sesers laišką apie velionį.

Prof. Zenonas Rekašius atsisveikino Šviesos-Santaros ir Akiračių vardu. Tautininkų vardu atsisveikino dr. Bronius Nemicas. Jis ryškino kokias pareigas velionis ėjo tautininkų sąjungoje.

Laidotuvės buvo kovo 1, pirmadienį. Palaidotas iš Apreiškimo bažnyčios Cypress Hills kapinėse. Palaidotuviniai pietūs buvo Kultūros Židiny.

Neužmiršk lietuviškos spaudos!
Skaityk ir platink ją!

LITHUANIAN COOKERY

(In English, 316 pages, price 8 dol.)

Agronomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugėm amerikietėm. Knyga su plastiniu aplanku, nugarėlė patogiai suverta. 316 pusl. Kaina 8 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuanian Cookery" už 8 dol. Persiuntimas-Postage 50 c.

Vardas, pavardė

Numeris, gatvė

Miestas, valstija, Zip

Naujas inžinierius

Andrius Balta, Danutės Baltienės ir mirusio Kazio Baltos sūnus, baigė Northeastern universitetą cum laude pažymiu ir gavo atominės jėgos inžinieriaus vardą. Andrius gavo darbą Edison bendrovėje ir toliau tęsia mokslą vakarais tame pačiame Northeastern universitete, siekdamas magistro laipsnio. — V.

LMF klubo susirinkimas

Lietuvių Moterų Federacijos Bostono klubo susirinkime sausio 30 išklaudyta įdomi programa. Klubo pirmininkė E. Vasyliūnienė trumpai apibūdino K. Donelaičio gyvenimą, o aktorė Aleksandra Gustaitienė meniškai paskaitė ištrauką iš Metų. Prisiminta Elena Gimbutienė, neseniai mirusi klubo veikli narė ir valdybos dalyvė. Išd. Irena Ulpaitė paskaitė padėkos laišką, gautą iš Lietuvos atstovo Washingtono dr. S. Bačkio už atstovybės remontui skirtą auką. Po to vyko vaišės. — V.

V. Vasyliūno koncertai

Dr. Vytenis Vasyliūnas, neseniai su tėvu koncertavęs New Yorke ir Bostone, sausio 14 davė vargonų koncertą Rice universitete, Houston, Texas. Koncertą ruošė The Shepherd School of Music, Space Physics and Astronomy departamentui talkinant. Programoj buvo J. Brahms kūriniai. Tą pačią programą Vytenis pakartojo Santa Fe, New Mexico, The Church of Holy Faith bažnyčioje. Abu koncertai buvo gerai įvertinti ir gausiai lankomi. Į Santa Fe iš Albuquerque atvyko ten gyvenančių lietuvių būrys. Dr. V. Vasyliūnas abiejose vietose dalyvavo astrofizikų suvažiavime ir skaitė paskaitas. — V.

Mirė K. Samalė

Sausio 25 staiga mirė Konstantinas Samalis, ilgametis Cambridge, Mass., Nekalto Prasišėjimo lietuvių parapijos narys, buvęs bažnytinio choro solistas, parapijos tarybos pirmininkas, ištikimas ir nuolatinis parapijos darbuotojas bei rėmėjas. — V.

Sveikinam jaunimą

Lietuvos nepriklausomybės šventės proga vasario 13 Bostono ir apylinkės lietuvių jaunimas—skautai, tautinių šokių sambūris, lituanistinė mokykla ir kitos organizacijos—surengė vaikams Lietuvos nepriklausomybės atstatymo minėjimą So. Bostono Lietuvių Piliečių D-jos auditorijoje. Visos pirmosios kelios eilės kėdžių buvo specialiai vaikams, o jų tėveliam ir svečiam — salės užpakaly. Vidury salės palikta didelis tuščias tarpas, kaip rengėjai sakė, kad vyresnieji nesimaišytų ir netrukdytų. Minėjimą pradėjo skautas Gintas Čepas, pakviesdamas Birutę Vaičiūgytę-Šleziene ir Vytautą Dabrilą vadovauti minėjimui. Buvo sugiedotas Lietuvos himnas. Tada Birutė Šleziene trumpai ir labai vaizdžiai, kad vaikai suprastų, kalbėjo apie laisvę ir jos neturėjimą; apie spaudos draudimą (jeigu jiem dabar būtų uždrausta anglų kalba rašyti ir skaityti, o reikėtų rašyti rusiškais raidėmis); apie išvežimus (kai naktį į duris pasi-

beldžia NKVD ir motina skubiai rengia vaikų išvežimui į Sibirą).

Po jo kalbos Gedimino Ivaškos vadovaujamas tautinių šokių sambūris pašoko Čigonėlių ir Šustų. Romas Bričkus parodė skaidres iš tautinių šokių šventės Hartforde, iš Aušros Vartų gintarinio paveikslo pašventinimo Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje So. Bostone ir iš skautų stovyklos.

Lituanistinės mokyklos mokiniai paskaitė savo kūrybos apie Lietuvą: Rūta Kalvaitytė, Lina Philips. Tada visi padainavo Ten, kur Nemunas banguoja ir Lietuva brangi.

Patys mokiniai parašė, surežisavo ir suvaidino vaizdelį iš spaudos draudimo laikų. Vaidino: Laima Šnipaitė, Tomas Zikas, Tomas Bričkus, Vytaš Goštautas, Tadas Petronis, Petras Kazlas ir Algis Dilba. Arvydas Budreckis paskaitė savo rašinį, kaip Lietuva atgaus laisvę ir sumušus. (Jeigu praleidome ar iškreipėme programos dalyvių pavardes, atsiprašome, nes ne viską tamsoje užsirašėm.) Mokių choras, vedamas komp. Juliaus Gaidelio, labai puikiai padainavo tris dainas. Miela klausytis tokių gražių balselių.

LB Bostono apygardos vicepirm. Viktoras Kubilius įteikė lituanistinės mokyklos tėvų komiteto pirmininkui Romui Šležiui čekį \$1400. Tai Lietuvių Bendruomenės auka lituanistinei mokyklai. Tada dar tautinių šokių šokėjai pašoko Našlinį Jonkelį, Landytinį ir Suktinį. Po programos dar buvo ir vaišės. O lituanistinės mokyklos vedėjas rašytojas Antanas Gustaitis su džiaugsmu sekė visą programą.

Mes sveikinam mūsų jaunimą už šį surengtą Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimą vaikams. Jis buvo puikus, nes tai jų pačių darbas. Juk visos mūsų viltys ateities veiklai yra mūsų jaunimas. Kai jie patys pradės taip dirbti, vėliau dar labiau įsijungs į lietuvišką darbą ir bus pakaitalas mum vyresniems. Būtų gražu, kad šiuo Bostono jaunimo pavyzdžiu pasektų ir kitos lietuviškos kolonijos.

Lietuvių inžinierių

Vasario 16-osios minėjimas

Pagal seną paprotį Bostono lietuviai inžinieriai Vasario 16-tą minėjo savo skyriaus susirinkime vasario 12, penktadienio vakare.

Susirinkimas įvyko Romo ir Redos Veitų namuose Miltone. Namų šeimininkui pirmininkaujant, minėjimas pradėtas pagerbiant žuvusius už Lietuvos laisvę susikauptimo minute. Programą atliko Vaiva Vėbraite su Vytautu Izbicku. Jos įdomiai pa-

JŪRA STRIMAITYTĖ, lietuvių advokate, STRIMAITIS & KEHOE, 31 Exchange Street, Lynn, Massachusetts, Tel. 617 598-0800. Turime ofisą ir Bostone priimti klientus. Mūsų sritys yra apdraudus bylos, workers' compensation ir testamentų sudarymas.

"Amber Holidays"

1982 M. ESKURSIJOS

Į LIETUVĄ

iš Bostono/New Yorko

MASKVA/VILNIUS:

gegužės 5	— \$ 995.00	liepos 19	— \$1135.00
gegužės 12	— \$1095.00	rugpjūčio 4	— \$1135.00
(su Ryga)		rugpjūčio 18	— \$1350.00
gegužės 24	— \$1135.00	(su Ryga)	
birželio 2	— \$1135.00	rugėjo 6	— \$1171.00
birželio 16	— \$1135.00	rugėjo 15	— \$1045.00
liepos 5	— \$1165.00	rugėjo 27	— \$1082.00
		spalio 6	— \$ 995.00

VISAS GRUPES LYDĖS VADOVAI. Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ.

REGISTRUOJAME JAU DABAR:

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.
393 West Broadway, p.o. box 116,
South Boston, Mass. 02127, Tel. (617) 268-8764

Norintiems atsikviesti gimines atostogoms — sutvarkome dokumentus.
Prices are based on double occupancy and are subject to changes.

Istaigai vadovauja: Aldona ADOMONIS ir Albina RUDŽIONAS

Mūsų mielai bičiulei Emilijai Rastenienei jos begalinėje skausmo valandoje, brangiam vyrui

VINCUI RASTENIUI

mirus, reiškiamė nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime

Sofija ir Henrikas Kačinskai

Buvusiai bendradarbei Emilijai Rastenienei, mirus jos vyrui

VINCUI RASTENIUI,

reiškiamė gilią užuojautą ir kartu liūdime

Penktadienio popiečių darbuotojai

Brangiai Mamytei

A.A.

KAZIMIERAI GODUNIENEI

Lietuvoje mirus, Jadvygai Didžiulienei ir jos šeimai reiškiamė gilią užuojautą

Bronė ir Ferdinandas Liktoriai

A.A.

PETRONĖLEI BICHNEVIČIENEI

mirus, jos sūnums, dukroms ir jų šeimoms reiškiamė nuoširdžią užuojautą.

Pranas ir Gražina Bilėnai

PADEKA

1982 metais sausio 17 po ilgos ir sunkios ligos mirė

mūsų mamytė, senelė, uošvė

A.A.

PETRONĖLĖ BIKNEVIČIENĖ.

Palaidota sausio 20 Šv. Jono kapinėse, Queens, N.Y.

Nuoširdžiai dėkome Apreiškimo parapijos klebonui kun. Jonui Pakalniškiui, kun. L. Budreckui ir Tėv. K. Žalaliui, OFM, už atliktas religines apeigas per atsisveikinimą ir laidotuves, muzikai Viktorui Raliui ir solistei Elizabeth už muzikinę palydą.

Dėkome visiems, kurie savo apsilankymu pagerbė velionę, didelis krikščioniškas ačiū tiems, kurie užprašė savo auka Šv. Mišias ir puošė karštą gėlėmis, guodė artimuosius šioje sunkioje ir liūdnoje valandoje. Dėkome Marytei Šalinskienei už taip jautrų ir galingą patarnavimą.

Jūsų visų parodyta pagarba šiai tauriai Žemaitijos dukrai mums liks neišdildomas prisiminimas.

Dukros ir sūnūs

DARBININKAS

Redakcija (212) 827-1352
 Administr. (212) 827-1351
 Spaustuvė (212) 827-1350
 Vieniūlynas .. (212) 235-5962
 K. Ž. salė (212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
 BROOKLYN, N.Y. 11207

Kultūros Židiny šį savaitgalį: kovo 7, sekmadienį, jaunimo pamaldos ir Kaziuko mugė, rengiama New Yorko skautų.

Skautų tėvai po lietuviškos mokyklos pamokų suveža vaikus į Kultūros Židinį, kur bus ruošiamasi Kaziuko mugėi.

Kaziuko mugė vyksta kovo 7, sekmadienį, Kultūros Židinyje. 12 val. bus jaunimo mišios, po mišių tuoj mugė atidarys Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis. Kaip įprasta, bus daug įvairių rankdarbių, įvairių pirkinų, drožinių, audinių, gintaro ir t.t. Skautai dalyvauja uniformuoti.

Simo Kudirkos šaulių kuopa kovo 6, šeštadienį, 7 v.v. šaukia savo narių susirinkimą. Susirinkimo darbotvarkė kuopos nariams išsiuntinėta. Valdyba prašo atkreipti dėmesį į darbotvarkės ketvirtą punktą. Ten pasakyta, kad bus renkami trys kuopos atstovai, kurie dalyvaus atstovų suvažiavime. Tas suvažiavimas bus kovo 27-28 Chicagoje.

Anicetas Simutis, Lietuvos gen. konsulas, pastarąją savaitę su žmona dalyvavo Kuwait ambasadoriaus prie J. Tautų priėmimo, taip pat Estijos konsulo priėmimo ir SLA tradiciniame Vasario 16-tos minėjime.

Grazina Paegle, kuri su šeima gyvena Milwaukee, Wisc., buvo atvykusi aplankyti savo tėvelių Kulikauskų, gyvenančių Ozone Parke. Palydėta motinos, ji praeitą savaitę lankėsi Darbininko redakcijoje ir papasakojo apie savo veiklą. Ji palaiko ryšius su kai kuriais žmonėmis Lietuvoje.

Madų paroda, rengiama Balfo 100-ojo skryčiaus, bus gegužės 2 Kultūros Židinyje. Paroda atidarys Janina Simutienė.

Kun. Pranas Bulovas, V. Atsimainymo parapijos klebonas, įteikė parapijos 100 dol. auką New Yorko Balfo skryčiaus vėjais proga. Balfo 100-ojo skryčiaus valdyba nuoširdžiai dėkoja.

Estų nepriklausomybės paskelbimo sukakties proga estų konsulas New Yorke Ernst Jaakson ir Amerikos estų tarybos pirmininkas Juhan Simonson vasario 26 New Yorko estų namuose surengė priėmimą, kuriame dalyvavo ir lietuviai: Lietuvos gen. konsulas New Yorke A. Simutis su žmona, New Yorko apygardos pirmininkas A. Vakselis su žmona, V. Čecetienė, G. Žilionienė ir Tėv. K. Bučmys, OFM.

Tadas Vasaitis, lankydamsis Darbininko spaudos kioske, užsiprenumeravo Darbininką ir įsigijo įvairių vertingų lietuviškų knygų už 150 dol.

Nastutė Umbrazaite, apmokėdama Darbininko ir Bridges prenumeratas, nusipirko lietuviškų plokštelių už visą šimtinę ir dar spaudai remti pridėjo 11 dol. Ačiū labai.

Religinis koncertas Apreiškimo parapijos bažnyčioje vyks balandžio 4, Verbių sekmadienį, 4 val. popiet, baigiant gavėnios rekolekcijas. Parapijos choras, vadovaujamas Viktoro Ralio, atliks ištraukas iš G. Rossini "Stabat Mater" ir G. Verdi "Requiem".

Už a.a. Oną Budreckienę, jos mirties antrųjų metų progą, bus aukojamos mišios Šv. Jurgio bažnyčioje, Brooklyne, kovo 13, šeštadienį, 8 val. ryto. Giminės, draugai ir pažįstami prašomi atsilankyti ir prisiminti velionę maldose.

LMK Federacijos New Yorko klubas savo narių susirinkimą kviečia kovo 17, trečiadienį, 7:30 v.v. įprastoje vietoje, Congregational Church salėje, 91 St. ir 85 Rd. kampas, Woodhavene. Visos narės prašomos dalyvauti.

Knygos "Lietuviai Sibire" pristatyme dalyvaus rašytoja Birutė Empakerytė-Lukoševičienė ir buvusi Sibiro tremtinė Anelė Povilaitienė. Knygos pristatymas bus kovo 21, sekmadienį, Kultūros Židinyje.

LIETUVIŠKA MUZIKA PER RADIJĄ

Kaip buvo skelbta, per New York Times radijo stotį — WQXR buvo paminėta Lietuvos nepriklausomybės šventė. Paminėta vasario 16 Bob Sherman vadovaujamoje programoje The Listening Room.

Jau eilė metų, kaip šia programa rūpinasi dr. Jonas Lenkaitis. Jis parūpina stočiai plokštelių ir suteikia kitų reikiamų informacijų.

Šiemet asmeniškai kontaktavo Bob Sherman. Dar pasikvietė dr. Jokubą Stuką. Tai Bob Sherman pravedė pasikalbėjimą su abiem. Programa prasidėjo 5 minutės po 11 ir tęsėsi iki 12 val. vidudienio.

Pasikalbėjime buvo daug paliesta iš Lietuvos kultūrinio gyvenimo, iš muzikos, iš praeities. Paliesta ir dabartis, lietuvių kultūrinis gyvenimas New Yorke. Buvo paminėtas ir Darbininkas, kad jo kioske galima gauti daug lietuviškų plokštelių. Pagrota lietuviškos muzikos: M.K. Čiurlionio harmonizuota liaudies daina Anoj pusėj Nemuno, Aldona Dvarionaitė paskambino Balio Dvariono kompoziciją, Virgilijus Noreika sudainavo Česlovo Sasnausko Karvelėli mėlynasis. Neįprastai daina buvo palydėta vargonų, o ne choro. Buvo ir ištrauka iš Banaičio operos "Jūratė ir Kastytis". Dainavo Stasys Baras. Čia plačiau pakalbėta apie lietuvių operą Chicagoje.

Būtų gera, kad lietuviai, kurie girdėjo šią programą, parašytų radijo stočiai ir Bob Sherman padėkos laiška.

Pasikalbėjimas su pianiste Aldona Kepalaite bus perduotas per WFUV radijo stotį, bangą 90.7 FM kovo 8, pirmadienį, 6 v.v. Pasikalbėjimas užtruks visa valandą, iš garsajuosčių apie 40 minučių bus transliuojama jos skambinimas, tarpais bus pasikalbėjimas. Kaip esame rašę, jos koncertas Carnegie Recital salėje bus kovo 13, šeštadienį, 5:30 v.v. Tai bus jos 20 metų muzikinės veiklos sukakties koncertas.

Aktorius Vitalis Žukauskas atliks humoristinę programą lietuvių šventėje — koncerte kovo 6, šį šeštadienį, Sacred Heart universitete Bridgeport, Conn. Dainuoja solistė Gina Čapkauskienė, skambina pianu Saulius Cibas.

LKB Kronikos 10 metų sukaktis bus paminėta kovo 21. Kronika buvo išleista 1972 kovo 19, per šv. Juozapą. Brooklyne minėjimas rengiamas sekmadienį, kovo 21. Apreiškimo parapijos bažnyčioje sumos metu bus atlikti specialūs skaitymai, išryškintas Kronikos vaidmuo Bažnyčiai. Bus pritaikytas pamokslas. 4 v. popiet akademinė dalis bus Kultūros Židinyje. Čia bus paskaita, išleistų Kronikų paroda, Kronikos vertimai ir t.t. Bus atlikti skaitymai iš Kronikos. Po Kronikos minėjimo bus supažindinimas su knyga "Lietuviai Sibire". Apie ją kalbės Birutė Lukoševičienė. Rengia Liet. Kat. Moterų Kultūros draugija.

New Yorko Philharmonijos orkestras kovo 7, sekmadienį, Avery Fisher salėj, Lincoln Centre, duos sukaktuvinį 10,000-ąjį koncertą. Zubin Mehta diriguos Mahlerio antrąją simfoniją.

Dail. Kazimierą Žoromskį paminėjo tarptautinė meno enciklopedija, leidžiama keturiom kalbom Italijoje. Įdėjo jo biografiją ir fotografiją. Kaip žinome, dailininkas gyvena Manhattane, kur uoliai dirba. Dabar jis rengiasi savo parodai.

Už a.a. prof. dr. Konstantiną Račkauską mišios bus aukojamos pranciškonų vienuolyno koplyčioje kovo 13, šeštadienį, 8 v.r. Mišias užprašė Liucija Gudulienė.

J. Zilionis iš Cleveland, Ohio, kur turi lietuviškos spaudos kioską, atsiųsdamas Darbininko prenumeratą, pridėjo spaudai remti dar 30 dol. Ačiū labai.

Mokytoja Ona Shovelski, Glendale, N.Y., mirusio advokato našlė, pastoviai remia Darbininką. Dabar vėl gauta 50 dol. auka. Nuoširdus ačiū.

Iš Metropolitan operos rūmų kovo 6, šį šeštadienį, 2 val. popiet New Yorko laiku per radiją bus transliuojama G. Verdi opera "La Traviata". Pagrindiniai solistai: Catherine Malfitano, Nedda Casei, Giuliano Ciannella; Cornell MacNeil. Diriguoja Nicola Rescigno.

Dr. Marytė ir Aleksandras Žemaičiai, atostogaujį savo bute Palm Beach, Floridą, atsiuntė sveikinimus ir Darbininkui.

Eucharistinė diena — metiniai Apreiškimo parapijos atlidai — bus balandžio 25. Iškilmingi mišparai, pamokslas ir procesija 5 val. popiet.

E. Sandanavičienė, Brooklyn, N.Y., apmokėdama Darbininko prenumeratą, apmokėjo prenumeratą už sūnų ir dukrą, o taip pat paliko auką ir už kalendorių. Ačiū labai.

Pigiai parduodamas vartotas Mason-Hamlin pianinas. Kreiptis į Darbininko redakciją.

MONY — Dr. M. Siemoneit, lietuvis, draudžia sveikatą, nedarbingumą, pensijas, gyvybę. (N.Y., N.J. ir Conn.) Apsidrausdami pas jį, sutaupysit 30%-50% premijos mokėjimą. Draudimo įvairius grupės, kurias galite pasirinkti. Skambinti dieną: 201 964-3500. Vak., savaitgaliais: 201 654-3756.

QUEENS COLLISION CENTER INC. Expert auto body works — Ducco painting — Welding — Frames straightened — Fiber glass work. John R. Chicavich, 131-13 Hillside Avenue, Richmond Hill, N.Y. 11418. 24 hr. towing phone HI 1-6666. Towing after 6:00 — 843-6677.

Tryptinis, New Yorko tautinių šokių ansamblis, dalyvavo Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjime vasario 21 Kultūros Židinyje. Viduryje ansamblio vadovė Jadvyga Matulaitienė. Nuotr. L. Tamošaičio

PATERSON, N.J. KAZIUKO MUGĖ

Šv. Kazimiero lietuvių parapijoje kovo 7, sekmadienį, 12 val. vyks koncelebruotos mišios, kuriose dalyvaus ir vietos vyskupas.

Po mišių vyks didinga Kaziuko mugė, kurioje veiks ir Darbininko spaudos kioskas su lietuviškom knygom, muzikos plokštėmis, medžio drožiniais, gintaru. Programoj dalyvaus tautinių šokių grupė Liepsna. Mugės dalyviai bus vaišinami. Visi kviečiami dalyvauti patys, o taip pat pakviesti savo draugus ir pažįstamus.

DARBININKO ADMINISTRACIJA PRAŠO IR DĖKOJA

Darbininko administracija nuoširdžiai dėkoja skaitytojams, kurie apmokėjo prenumeratos mokesčių už šiuos 1982 metus, pridėjo auką už kalendorių bei spaudai paremti.

Dabar norime prašyti, kad tie, kurie dar nepasiuntė prenumeratos mokesčio, tai padarytų be raginimo. Rašyti paraginimus užima daug laiko, reikia ir už persiuntimą paštui mokėti.

Labai maloniai prašome atsiesti už 1981 metus, kurie to nepadarė. Mus tikrina paštas ir neleidžia neužsimokėjusiems siųsti.

Turime skaitytojų, kuriuos bent kelis kartus raginame, o jie vistiek nesusimokėjo. Kartais atsisako mokėti ir atsisako skaityti laikraštį.

Kiekvienais metais susidaro būrelis tokių skaitytojų, kurie neatsilygina už laikraštį. Tenka juos nurašyti. O skaitytojų netekti visada yra skaudu.

Labai esame dėkingi tiems skaitytojams, kurie net didesne

PADĖKA

Maironio lituanistinė mokykla nuoširdžiai dėkoja JAV LB Švietimo Tarybai už suteiktą finansinę paramą, įteikiant mokyklai 1600 dol. čekį.

Mum džiugu, kad Lietuvių Bendruomenės Švietimo Taryba supranta lietuviškos mokyklos svarbą ir kiekvienais metais skiria finansinę paramą.

Maironio Lituanistinė Mokykla

NAUJAUSIOS KNYGOS

Aloyzas Baronas, Trisdešimt istorijų suaugusiems. Novelės. 8 dol.

Česlovas Butkys, Teisėjo atsiminimai. (Česlovas Butkys yra buvęs Lietuvos vyriausio tribunolo teisėjas) 10 dol.

Persiuntimui pridėdamas 1 dol.

Šios bei kitos lietuviškos knygos ir lietuviškos muzikos plokštelės, o taip pat ir lietuviški suvenyrai gaunami Darbininko spaudos kioske: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Ieškomi Frank Gedgues ir Vito Senkas, anksčiau gyvenę Ten Eyck St., Brooklyne. Jie patys ar apie juos žiną prašomi pranešti Darbininko redakcijai.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS MINĖJIMAS SLA CENTRINĖS ĮSTAIGOS PATALPOSE

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje — SLA kasmet paminėti Lietuvos nepriklausomybės šventę atskiru pobūviu. Tuo metu sušaukia direktorių suvažiavimą, atlieka įvairius organizacinius būtinus pranešimus bei darbus. Baigdami suruošia Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimą.

Šiemet tas minėjimas buvo vasario 28, sekmadienį, 2:30 v. popiet centrinėje SLA įstaigoje

Manhattane. Buvo sukviesta apie 50 gražios publikos.

Minėjimą pradėjo generalinė sekretorė Genovaitė Meiliūnienė, invokaciją sukalbėjo Tėv. Petras Baniūnas, OFM. Sugiedoti Amerikos ir Lietuvos himnai.

Kalbėjo Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis. Jis plačiau ir detaliau išryškino kelią į nepriklausomybę, kas vyko Washington, kol Lietuvą pripažino de jure, kokias kliūtis darė lenkai ir rusai, kad Amerika nepripažintų Lietuvos, kas dėjosi pačioje Lietuvoje, kaip lenkai rengė perversmą, kaip Lietuva buvo priimta į Tautų Sąjungą. 1921 rugsėjo 1 ir kaip 1922 liepos 28 Amerika pripažino Lietuvą de facto ir de jure. Baigė savo kalbą viltimi, kad ateis laikas, kai Lietuvos nepriklausomybė vėl bus atstatyta.

Grazija patriotinę kalbą pasakė ir Susivienijimo prezidentas Povilas Dargis. Jis mėgsta poeziją, tai pacitavo visą eilę poetų, kurie rašė patriotinius eilėraščius. Pabaigoje kvietė tikėti Lietuvos prisikėlimu.

Baigdama šią akademinę dalį, Genė Meiliūnienė pristatė svečius ir pakvietė vaišių.

Kaip įprasta, buvo paruoštos gražios vaišės. Publika, susėdus prie stalų, porą trejetą valandų padraugavo ir pasikalbėjo. (p.j.)

IŠVYKO INŽ. V. RADZIVANAS

Vasario 23, antradienį, į Australiją išvyko nuolatiniams apsigyvenimui inžinierius Vytautas Radzivanas. Jo žmona Birutė su dviem sūneliais buvo išvykusi jau rudenį. Australijoje gyvena jos tėvai, brolis ir kiti gimines.

Vytautas Radzivanas yra gimęs Vokietijoje, čia Brooklyne užaugo, lankė lietuvišką šeštadieninę mokyklą, įsijungė į ateitininkus, į Lietuvių Bendruomenės veiklą. Buvo visuomeniškas žmogus, vadovavo LB I-mai apylinkei, dalyvavo ir LB apygardos valdyboje, jautriai atsiliepdavo į visus lietuviškus reikalus, organizavo visokias demonstracijas, jei buvo reikalas, pats uoliai dalyvavo.

Jis buvo nemažas dainos mėgėjas, dalyvavo savo mokyklų bei kolegijų choruose, seniai įsijungė į Apreiškimo parapijos chorą, į Perkūno chorą.

Abu chorai su juo atsiveikino vasario 21, sekmadienį, po Lietuvos nepriklausomybės mi-

nėjimo. Perkūno choro kambary perkūniečiai buvo surengę vaišes ir pakvietę Apreiškimo parapijos choro narius vakaronei. Susirinkę palinkėjo Vytui gerai įsikurti tolimam kontinente, sugiedojo ir Ilgiausių metų.

Inž. Vytauto Radzivano išvykimas tikrai paliks spragą lietuviškoje veikloje ir abiejuose choruose. Gaila, kad jis išvyko. Bet argi žinomi žmogaus laimės keliai. Jei Australijoje neprigytų, jis čia visada bus laukiamas ir su džiaugsmu sutiktas.

Jo tėvelis dr. Bronius Radzivanas mirė prieš porą metų. Čia liko mamytė — Apolonija Radzivanienė, kuri taip pat uoliai reiškiiasi visuomeninėje veikloje, vadovauja Liet. Kat. Moterų Kultūros draugijai, dirba penktadienio popiečių grupėje, talkina įvairiems Kultūros Židinio darbam.

(p.j.)

KVIEČIAME VISUS ATSLANKYTI Į TRADICINĘ NEW YORKO SKAUTŲ KAZIUKO MUGĖ

KADA — kovo 7 d.

KUR — Kultūros Židinyje, 341 Highland Blvd.

12 val. pamaldos, o po pamaldų mugės atidarymas

VEIKS — įvairūs prekystaliai,

lėlių teatras, vyr. skaučių kavinė, tėvų k-to valgykla ir bufetas.

RASITE — gintaro, audinių, medžio drožinių, tautodailės gaminių iš Lietuvos, įvairiausių rankdarbių.

Lauksime visų!

NEW YORKO NERINGOS IR TAURO TUNTAI

LIETUVIŲ KREDITO UNIJA KASA

kviečia kooperatyvo narius ir visus, kurie domisi taupymo reikalais, į metinį

SUSIRINKIMĄ

š.m. kovo mėn. 14 d., sekmadienį, 2 val. popiet

Kultūros Židinyje
 Programoje: pranešimai, direktorių rinkimai, diskusijos ir vaišės visiems atsilankiusiems.